

LO PEDRÍS

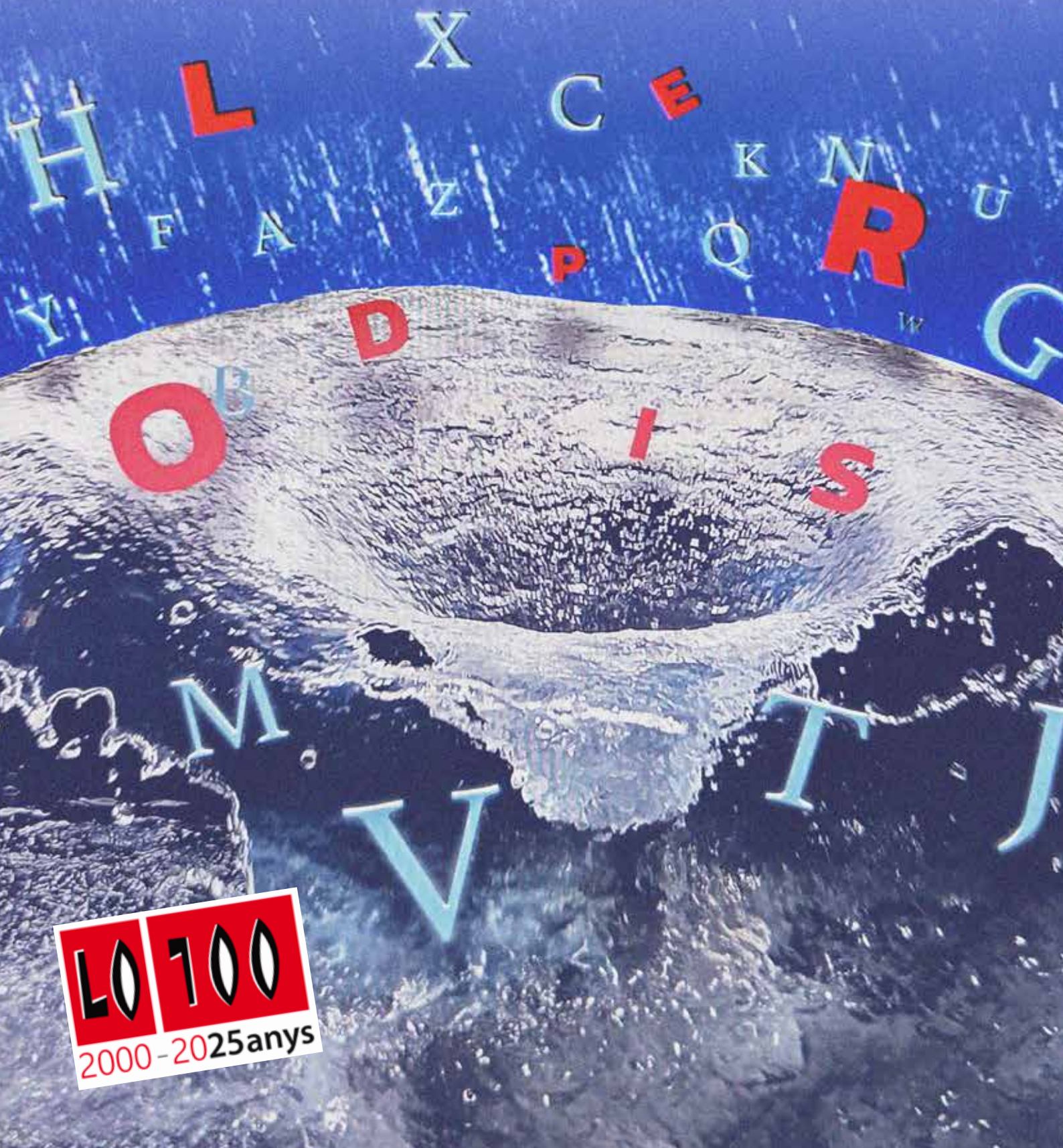
99

març 2025

www.lopedris.cat

Butlletí trimestral d'informació

VILAPLANA

LO 100
2000 - 2025 anys

Edita: **Lo Pedrís**

Coordinació

Montse Ferré Mestre
Josep M. Garcia Abelló (Pitxi)
Josep Huguet Mendizàbal
Hilari Juanpere Aixalà
Jordi Mariné Juanpere
Pep Mestre Anguera
Magda Montlleó Llauredó
Núria Pujals Cabré
Roser Queralt Mestre
Mei Salvat Salvat
Teresa Serra Ferré
Salvador Bota Mestre

Correcció

Antònia Farré Sanfeliu
Carme Maigí Canalda
Francesc Mariné Tost
Jordi Serra Ferré

Portada:

Josep M. Garcia Abelló (fotografia)
Xavier Huguet Mugico (muntatge)

www.lopedris.cat

Imprimeix: **INDUGRAF OFFSET SA**

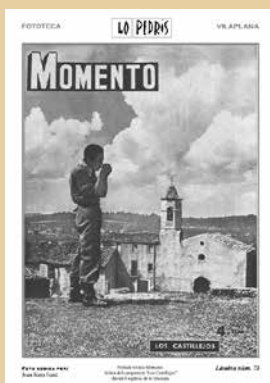
D.L. T-1553-2000

Tirada 500 exemplars / Preu: 3,00 €

Lo Pedrís és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedrís no comparteix, necessàriament, totes les opinions que els col·laboradors manifesten en els seus articles.

Annex amb la revista:

LÀMINA
FOTOTECA
LO PEDRÍS
Núm. 73

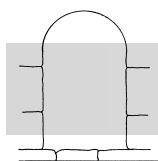
EDITORIAL

La Redacció

És un orgull pertànyer al grup de persones que han fet possible Lo Pedrís. Amb el temps (durant vint-i-cinc anys!) aquest grup ha anat remodelant-se i reinventant-se d'una manera gairebé màgica. En les diverses facetes que demana la pròpia estructura de la revista, les diferents persones que han anat desfilarant entre l'equip (de redacció, de creació de continguts, de col·laboracions varies, d'edició, de producció, de comptabilitat o de distribució) han dibuixat una efectiva miscel·lània de colors i formes ben vistosa i aparent, que heu pogut anar comprovant número rere número.

Mirant enrere en el reguitzell d'idees, d'encerts i de fracassos, de creativitat, de color i llum, d'estretor econòmica que mai ha acabat d'escanyar definitivament l'edició de cap número, de corredisses per tancar la revista, d'un rosari de suors i de maldecaps per aconseguir una subvenció o de joia per repartir i fer-vos arribar la revista a cada casa del nostre poble, hi veiem una suma que ens entusiasma a seguir i a dir amb ufana vanaglòria: Que bonic que ha estat arribar fins aquí!

Ara és el moment de posar els ossos a *puesto* i obrir nous camins, noves visions, nous panorames i nous objectius. És el moment de passar el relleu. És el moment de fer que Lo Pedrís es faci gran amb noves aportacions i idees. No sabem si ho aconseguirem, però us assegurem que no renunciarem a l'esforç que faci falta per intentar-ho.

SUMARI

EDITORIAL	2
ENTREVISTEM a Jordi López "El águila del Norte"	3-5
RUTES PER CAMINAR: Les Moletes d'Arany	6
VA DE CINE: Lliurament de premis	7-9
ECOLOGIA: El món rural: La catifa dels projectes... / "Ganado o desierto"	10-12
LLENGUA: La mort secreta de les paraules	13
PATRIMONI: Visita a dos espais recuperats vora el Riu de les Tosques	14-15
NADAL 2024: El Mercat / Per Nadal recitem, cantem / Missatge dels Reis Mags	16-17
OPINIÓ: Quin és el poble que volem?	18
LO PEDRÍS PEL MÓN / IN MEMORIAM a Jaume Mariné i Ferré	19
LITERATURA: Quan ningú no ens recordi / Es meu company Parkinson	20-21
GENT GRAN: La fi dels mites en la vellesa / IGUALTAT: 8 de Març del 2025	22-25
GENT GRAN: Tallers / IGUALTAT: Parelles lingüístiques / FE D'ERRATES	26-27
AJUNTAMENT: Dipòsit Vell / Coworking i Sala de Vetlles / Refugi de la Mussara	28-29
AJUNTAMENT: Inauguració de l'Espai Oleguer Huguet / A VEURE SI SAPS ON ÉS?	30-31
ASSOCIACIÓ DE JUBILATS: Sortida Cultural de primavera / CURIOSITATS	32-33
LA FRESCA: Carnaval / Vint anys de la reobertura de l'Escola (AFA)	34-36
IGUALTAT: El mural / PULSÒMETRE / LA CUINA DE CASA: Cuina de Setmana Santa	37-38
PASSATEMPS: Les paraules més noves	39

Entrevistem a

■ Mei Salvat Salvat

Jordi López

“El águila del Norte”

- Estar connectat et va fer sentir que era casa teva?

Connectat vol dir estar amb els peus connectats a la mare terra i amb l'univers, amb l'esperit. No és una veu que em parla, és un sentir amb total certesa.

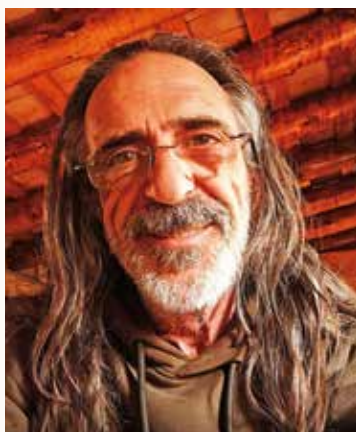
- Conec una mica la teva trajectòria. Havies viscut en un món en què feies de tècnic d'espectacles i també eres un fotògraf reconegut. Què fa que facis un gir tan important a la teva vida i et decideixis per un camí tan diferent?

És molt senzill de comprendre. Amb quaranta-nou anys jo ja tenia tot el que es pot tenir. Professionalment, era fotògraf, director tècnic, dissenyador d'il·luminació, editor, vaig treballar en cinema, en televisió, vaig fer moltes coses. També ho tenia tot en els àmbits familiar i econòmic, però em sentia buit i em vaig qüestionar que hi devia haver alguna cosa dintre meu que no estava veient. Va ser en aquest moment que van aparèixer sincronicitats, casualitats, que em van portar a poc a poc cap a aquest camí, per estar millor, no estar contínuament insatisfet, i omplir el meu buit existencial de saber què faig aquí.

- En quin moment ho deixes tot per començar aquest camí?

Cap al 2008, estava impartint el primer curs de xamanisme i mentre estava introduint el curs em deia a mi mateix: *Jordi, quan hem decidit ensenyar xamanisme?* És a dir, no va ser una decisió de la meua limitada ment humana, va

Fa uns anys la meua professora de ioga em va comentar que anava a fer una cerimònia del foc sagrat amb un Xaman a Vilaplana. Això em va causar molta curiositat. Amb els anys Jordi López s'ha convertit en un mestre que m'ha portat a aprofundir en un camí d'autoconeixement que ara sé que no s'acaba mai.

Avui m'apropo al Maset per entrevistar-lo.

- Què és ser un Xaman?

Un Xaman és una persona que ha realitzat una connexió amb la seva supraconsciència, amb el seu coneixement interior i pot aplicar-lo a la seva vida, i és d'aquesta manera que pot ajudar els altres.

- Pots explicar-nos què és la supraconsciència?

A la supraconsciència se la coneix amb molts noms: el jo superior, el mestre interior o el nostre esperit, que l'Església catòlica anomena l'Esperit Sant. És la nostra part de consciència essencial amb la qual ens comuniquem a través de la meditació, a través dels somnis o després de morir. La supraconsciència és l'essència més elevada que habita dintre nostre i pocs en som conscients.

- Què et va portar a aquest racó de món?

Buscava un lloc que estigués totalment aïllat i alhora a prop i em va cridar molt l'atenció l'energia d'aquestes muntanyes. Només arribar aquí, ja vaig sentir que era casa meua.

ser més aviat una decisió d'aquest ésser essencial del qual hem parlat al principi, alguna cosa que ja m'estava destinada i, sense adonar-me'n, vaig començar a fer. Feia més de 20 anys que treballava sol al meu estudi amb poca comunicació social. D'entrada em resultava divertit perquè venia a veure'm molta gent i jo tornava a ser el Jordi extravertit i social. Progressivament, l'altre tipus de treball anava disminuint a l'hora que augmentava la meua activitat xamànica. Fins que l'any 2016 vaig tenir una gran crisi emocional i sentimental que em van fer replantejar la meua vida i deixar tota mena de treballs relacionats amb el món de l'espectacle i la imatge per a començar a dedicar-me plenament i exclusivament al xamanisme.

- Igual com a mi que m'ha costat dir als meus amics que venia als teus cursos, imagino que a tu també t'haurà costat fer el pas d'autoanomenar-te Xaman.

De fet, jo em dic xaman perquè la gent entengui el que faig, perquè no es confongui amb un fuster o un altre tipus de professional. La paraula Xaman no és més que una etiqueta que defineix una activitat. La primera vegada que vaig sentir la paraula Xaman va ser quan tenia quaranta-nou anys. M'imaginava un home semi despullat amb *taparrabos*, maquillat de blanc, excèntric i fent bogeries al voltant d'un foc, perquè és tal com ens ho ha venut el cine. Ara s'ha creat la idea que tots els xamans utilitzen plantes o substàncies al·lucinògenes i això no és real, cap dels xamans que m'han ensenyat fan servir plantes.

- Llavors com et sents sent un Xaman?

Mira Mei, soc un ésser humà. Quan estic al camp, faig llenya o construeixo un moble, perquè m'agrada la fusteria,

o faig marges de pedra. Quan exerceixo de xaman soc més aviat com un receptor de ràdio i les paraules van fluint de la meua boca. El que faig com a xaman és aplicar a la meua vida allò que ensenyo, per estar jo millor, perquè, si no serveix per a la meua vida, no servirà als altres.

- I les ofereixes perquè la gent estigui millor.

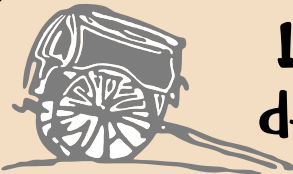
Bé, sí, però ho faig perquè a mi m'agrada. Quan estic parlant de xamanisme em sento realitzat, em sento molt a gust. Per a definir qui soc com a Xaman seria una barreja entre remeier, psicòleg, assessor... No sé com explicar-ho, perquè no tots els xamans són iguals: hi ha tants xamanismes com xamans, n'hi ha de tots els colors, l'únic que has de buscar és quin Xaman vibra amb tu, amb el teu camí, quin s'apropa més a qui ets tu i a cap a on tu vols anar. Buscar aquell Xaman que té les eines que tu necessites. En ser xaman no em sento millor, ni superior, al contrari, cada vegada que avanço més en el coneixement de qui soc jo, més m'adono que no sé res, i que no t'he de dir com omplir la teua vida, però sí donar-te les eines perquè tu ho descobreixis.

- Cada vegada que vinc veig nous espais al voltant del Maset. És molt bonic veure com has anat transformant aquest espai amb el teu treball amb la fusta, les pedres i la cura de la natura, creant racons molt ben integrats. També veig a la teua pàgina web que és un espai obert a experiències que ofereixen altres persones.

Hi ha moltes persones que són molt bones transmetent activitats d'ajuda personal i el que faig és oferir l'espai perquè està molt bé energèticament, la natura n'és còmplice, i de moment s'estan fent activitats com: temazcals, cercle de dones, cerimònia del cacau, Ecstatic Dance, constel·lacions...

- A part de cursos també ofereixes sanació. Aquí venen persones de diversos llocs perquè les ajudis a sanar. Ens pots explicar en què consisteix la sanació, Jordi?

La paraula sanació significa connectar-se amb el que és real. Però, què és el real? Doncs aquesta consciència que tots tenim a dintre. Quan som capaços de connectar-nos a aquesta supraconsciència, a aquest ésser essencial nostre, podem sortir de la malaltia, sortir de la Matrix de sofrir buscant obsessivament el plaer o el benestar. Hi ha gent que treballa molt intensament per aconseguir la felicitat i és un cercle que no s'acaba perquè sembla que la felicitat no acaba d'arribar. Jo convido a les persones que es connectin amb la

**La Tartrana
de Cal Munter**

Confort en Allotjament Rural

Àngel Guimerà, 9 - 43380 VILAPLANA
Mòbil 687 415 898 - www.latartrana.es

Alexis

PINTOR D'ESPAIS & MATERIALS

Carrer de Sant Isidre, 4 ★ 43380 VILAPLANA
Tel. 676 796 439 ★ simoalexis806@gmail.com

pau. La felicitat és el resultat d'estar en pau i es troba en les petites coses: un cafè, una infusió, mirar el foc, una tarda de sol, collir taronges al teu propi taronger... Sanar és bàsicament connectar amb el que és real: el fet que estem aquí a la vida per aprendre alguna cosa nova. Som alumnes aprenent el que és l'amor experimentant com no és l'amor, que és una forma molt viable d'aprendre. Sanar és connectar a aquesta part que hi ha en cada un de nosaltres i que està feta de pau i alegria, el que anomenem amor.

- Et presentes com a Xaman Crístic. Ens pots parlar d'aquest cognom?

El Xaman és el que està en contacte amb la terra, amb les muntanyes, amb la naturalesa, està arrelat a la natura i coneix les seves lleis i també les lleis de l'energia. El Crístic és el que es connecta amb el coneixement cristal, el coneixement que hem d'aprendre a abraçar tant la llum com la foscor, igual que abracem el silenci i la música, igual que abracem el buit i el tot. Hem d'aprendre a observar que la foscor és

només ignorància, desconeixement, és a dir que la maldat no existeix, i que la llum és coneixement. Jo sempre dic que no hi ha gent dolenta, sinó que hi ha gent ferida, i aquesta ferida és la que els fa reaccionar causant dolor a si mateixos i als altres. La part crística ens connecta amb la compassió que és la comprensió de la naturalesa humana, on estan inclosos els nostres pensaments positius i negatius, les emocions, els sentiments. Quan som capaços de comprendre-la, quan som capaços de veure el nostre funcionament intern, tot el camí s'il·lumina. El xamanisme crístic és la connexió que fa un ésser humà amb la terra i l'univers. I és una forma de baixar el cel a la terra que significa portar aquí a la terra allò que trobem a faltar del cel que és la pau, l'harmonia, l'amor incondicional, la compassió i la creativitat. Tot això ho podem baixar si ens connectem amb la terra a través del nostre cos, del nostre cor i de la nostra consciència, alineant la ment, el que sent el nostre cor i el que sent la nostra ànima que està en el ventre, i és així com pots canviar la percepció que tens del món i ser un exemple per als altres.

- Moltes gràcies, Jordi. Com es pot contactar amb tu?

Per contactar amb mi, podeu venir a aquestes activitats gratuïtes o a algunes que tenen un cost molt petit i que són per venir a conèixer-me. Estic obert a totes aquelles persones que troben que hi ha alguna cosa que els falta a la vida o que els incomoda o que es qüestionen aspectes crucials com: qui soc?, què he vingut a fer?, on vaig? Qui es faci aquestes preguntes em pot venir a veure. Ara bé, jo no li diré qui és, ni que ha vingut a fer, però sí que li puc donar alguns trucs perquè ho vagi descobrint. També podeu trobar més informació a la web www.elaguiladelnorte.com i a Instagram: @jordilopezaguila

BENZINERA*AUTORENTAT

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS

Comandes: 977 328 417

Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h

Grup de teatre de Vilaplana

Ester Borràs Giol

Aquest cop ens desplaçarem fins a la comarca del Matarranya, concretament a Beseit.

Des de Beseit anirem en cotxe fins a l'aparcament del Parrissal. Actualment, en aquest aparcament fan pagar, tant si vols visitar com no les Gúbies del Parrissal. Així, doncs, una opció pot ser visitar les gúbies en lloc de fer l'excursió...

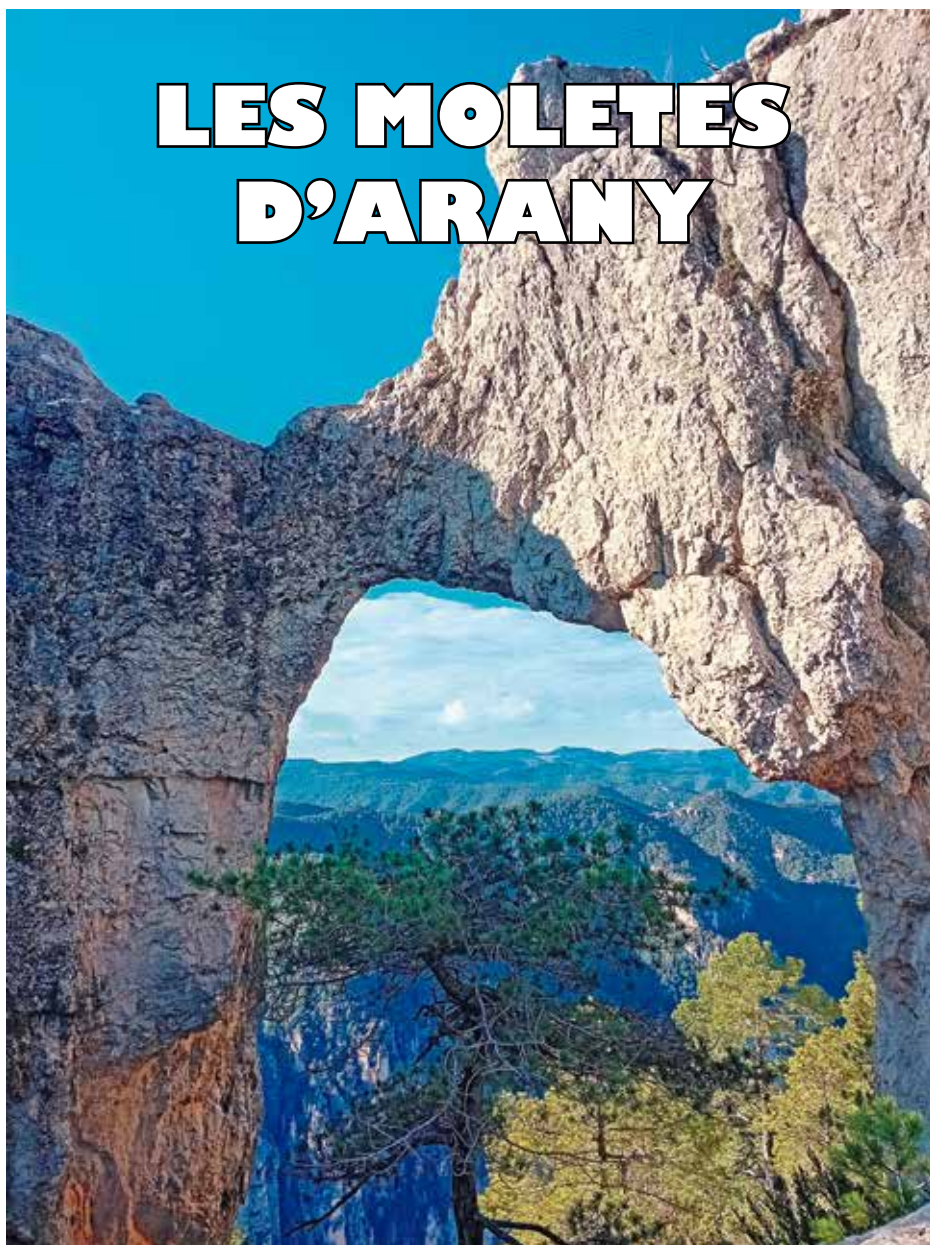
Una altra opció és aparcar a l'aparcament anterior, a uns 700 m de l'aparcament del Parrissal. En aquest no fan pagar, però has d'avisar a Turisme que hi vols deixar el cotxe.

Des d'on hàgim aparcat, seguim per la pista fins a arribar al Pla de la Mina. D'aquí surt un sender, indicat amb un pal, que s'enfila fent llaçades muntanya amunt. Anirem seguint sempre les marques blanques i grogues del PR-TE 153, passant per boscos de pi i arran de cingleres: el sender en si ja és bonic, però les vistes encara ho són més.

Passem un coll i arribarem al mas de la Balanguera. Ens podem entretenir admirant les ruïnes del mas, la grossa alzina que li fa ombra, el paisatge entre solitari i bucòlic... També podem arribar-nos fins a la font, malgrat que és molt possible que no ragi i només ens trobem l'heura i un toll com a prova que, almenys, de tant en tant, raja.

Des de la Balanguera, un pal indicador ens assenyala cap a on ens hem de dirigir: les Moletes d'Arany. El sender no enganya i de seguida comença a pujar, cada cop més fort, amb l'únic consol que l'esforç s'ho val.

Arribem a un collet, i des d'aquí ja veiem el Parrissal. Tot i això, anirem cap a la dreta, per grimpar per la Roca Morera i, des de la seva plataforma, gaudir

LES MOLETES D'ARANY

amb les vistes úniques cap als Estrets del Parrissal i les seves agulles. Si tenim bon dia, a més a més, veurem els Pirineus.

Tornem enrere per seguir el nostre camí per les Moletes; però ens desviarem altre cop per fer el cim de l'Arany (des d'on som, un desnivell imperceptible), de 1.228 m. El reconeixem fàcilment pel vèrtex geodèsic que el corona.

Tornem cap al sender i no gaire lluny, amagada entre la vegetació, podrem admirar una impressionant foradada o pont natural.

Continuem pel sender i sempre que ens sembli interessant ens podem desviar cap a la cinglera per gaudir del paisatge i la vista cap baix als estrets del Parrissal. Fins que el sender es de-

canta i acaba en una cruïlla. Hi ha un pal indicador, sense els indicadors (!?).

Nosaltres anirem cap a l'esquerra fins a trobar un altre pal indicador, que ens marca la Balanguera. Comença una forta baixada; el camí no té pèrdua i ràpidament ens portarà fins als masos de la Balanguera altra vegada. I d'aquí, pel mateix camí de pujada, baixarem cap al Pla de la Mina.

Si anem sobrats de temps, podem arribar-nos a les gúbies, però cal tenir en compte que es necessita força temps per anar i tornar.

Si no, refarem la pista fins al lloc on tenim el cotxe.

LLIURAMENT DE PREMIS

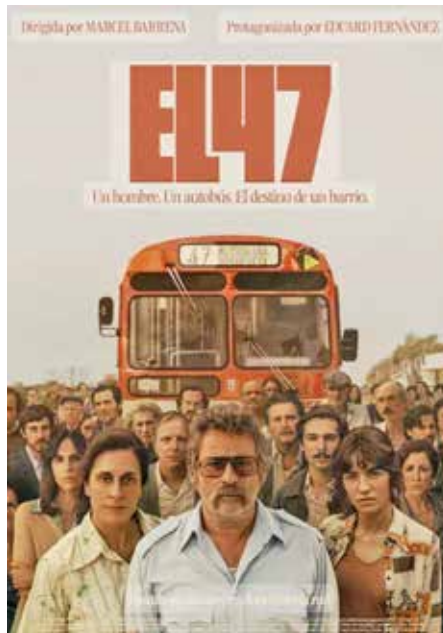

■ *Montse Argerich*

El 2024 ha estat un any esplèndid pel cinema català, no només perquè dues pel·lícules hagin arrasat a les cartelleres amb xifres rècord de taquilles, *El 47* i *Casa en flames*, sinó per l'excel·lent producció que hi ha hagut.

El 47, de Marcel Barrena, ha estat la gran guanyadora d'aquesta edició dels Gaudí, amb set estatuetes, entre altres, el Premi a Millor Pel·lícula, que també va rebre posteriorment, *ex-aequo*, als Premis Goya. Com ja deureu saber, ens parla de la història real d'un home, d'un autobús i de la lluita veïnal d'un barri de l'extraradi, Torre Baró, un turó descampat al nord de Barcelona. El relat ens posa en la pell d'un de tants migrants que formaren part de l'èxode rural de mitjans del segle passat. **Eduard Fernández**, Millor Protagonista Masculí, comparteix interpretació amb **Clara Segura**, Millor Actriu Secundària.

La introducció ens remunta a finals dels 50, quan creixien els primers assentaments al voltant de la ciutat, construint-se xaboles a correuita durant la nit, perquè en aquella època la llei impediria esfondrar una casa si a la sortida del

sol ja tenia teulada. La història fa un salt fins al 78 i segueix a Manolo Vital, veí del barri i conductor de la línia 47 que, amb el segrest pacífic d'un autobús, s'enfronta a l'Ajuntament de Barcelona, demostrant que era possible fer-lo pujar al barri.

Malgrat la bona rebuda que ha tingut, s'hi han trobat uns quants "peròs", per mi la major part llicències. Però el més criticat han estat les omissions, i això potser ho comparteixo. En el salt dels 50 a finals dels 70, desapareixen els anys 60, eliminant-se les referències a la militància política i sindical, majoritàriament del PSUC i de CCOO, que va ser decisiva. Manolo Vital n'era membre actiu. Torre Baró va ser un barri marcat

per la lluita de la classe treballadora i el centre de reunió de treballadors de diferents fàbriques de Barcelona, la Maquinista, la Hispano Olivetti, en moments en que els drets de reunió, d'associació i d'expressió estaven totalment prohibits.

La pel·lícula potser amplifica el protagonisme del conductor, quan en realitat es tractava de reivindicacions col·lectives, tal com la lluita per l'aigua o per la pavimentació dels carrers. Els moviments veïnals van canviar la història de la ciutat. La revolució dels *xarnegos*, dit amb molta complaença, va ser un factor decisiu en les transformacions urbanes.

En fi, una pel·lícula senzilla, entrañable, explicada com un documental, que ha agradat molt i que té el gran valor de recordar qui som i d'on venim. Casa nostra s'ha aixecat també amb persones d'arreu que hi han posat la pell: "No se rinde un gallo rojo, más que cuando está muerto", de la cançó *Gallo Rojo*, *Gallo Negro*, de Chicho Sánchez Ferlosio, referència constant a la peli.

* *

I anem ara a *Casa en flames*, de Dani de la Orden, que, "només" amb tres Gaudí, va perdre el duel amb *El 47*. És un retrat sobre una família imperfecta que, per desig de la matriarca, comparteix un cap de setmana a la casa de Cadaqués.

Va ser molt oportuna l'estrena d'aquesta pel·lícula a ple estiu, crec que una de les claus de l'èxit, perquè és una història costumista refrescant, en la línia

Genís Torres Aymamí, S.L.

CONSTRUCCIONS I OBRES

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29
43380 VILAPLANA

Pg La Mussara, 1
VILAPLANA

PINTURA DECORATIVA
Josep M. Garcia

619 233 190
977 815 078
pitxi@lopedris.cat

VA DE CINE

de les comèdies nord-americanes, no cal buscar-li res més, perfecta per un cinema a la fresca. Això sí, plena de tòpics i amb uns personatges plans, que se salven per l'elenc: Emma Vilarasau, Millor Protagonista Femenina, Clara Segura, Enric Auquer, Millor Actor Secundari, Maria Rodríguez, Alberto San Juan... un càsting lluit, sobre segur.

El bon resultat comercial confirma haver trobat la veta i és per això que ja s'anuncia la seqüela, de *Casa en flames* a *Casa en cendres*. Marcel Barrena, el director d'*El 47*, feia broma anunciant també: "*El 47 II* s'està escrivint. Veurem com el bus va baixar de Torre Baró".

Pel que fa als Goya, ja en les nominacions va haver-hi sorpreses. La primera, una absència i nova bufetada a Almodóvar en no ser nominada *La habitación de al lado* a la categoria principal. Estranyesa per les nominacions a millors protagonistes masculins, Vito Sanz (*Volveréis*) i Alberto San Juan (*Casa en flames*), francament no sé on es veuen les grans interpretacions en aquestes dues pelis. També grinyolaven una mica les nominacions a millors protagonistes femenines, sobretot perquè amb les dues actrius de *La habitación de al lado*, Julianne Moore i Tilda Swinton, s'havia sacrificat a Najwa Nimri (*La vírgen roja*) i a Angela Molina (*Polvo serán*), que estan esplèndides.

La pel·lícula triomfadora en aquesta edició va ser *La infiltrada*, d'Arantxa Echevarría, que va rebre el Premi a Millor Pel·lícula, ex aequo amb *El 47*. Basada en una història real, la d'una policia nacional de 22 anys que va introduir-se a l'entorn d'ETA durant 8 anys, és interpretada per Carolina Yuste, en un paper magnífic que li ha donat el Premi a Millor Actriu Protagonista. No sé si, com es diu, és la millor pel·lícula sobre la lluita contra ETA, però és un bon thriller, de

ritme intens, ambientat als 90, els darrers anys de la banda terrorista.

Echevarría s'atreveix a tractar novament un tema molt trillat, però ja se sap que les mirades són singulars i poden canviar l'aire dels relats d'un fet. Aquesta pel·lícula en realitat no va de terrorisme sinó de la solitud d'una dona, amb el neguit constant de ser descoberta en qualsevol moment, vivint en un món d'homes, el dels polis, el dels caps, el dels etarres... vaja, en un entorn d'incontinència absoluta de la masculinitat. Molt precises les seqüències en les que ella és l'única que assumeix les tasques domèstiques al pis franc, una poli infiltrada fent de minyona del comando Donosti (de puta, sembla lliurar-se'n, no queda clar).

Però hi ha altres referències interessants, com que no s'ignorin les tortures de la caserna d'Intxaurrondo, o que es mostri la descoordinació entre la Policia Nacional i la Guàrdia Civil, trepitjant-se els uns als altres per posar-se la medalla de l'èxit, fa riure i tot, o entrar, encara que veladament, en l'anàlisi psicològica dels dos etarres que comparteixen pis, Kepa Etxebarria, presentat com un producte del rentat de cervell, i Sergio Polo, un personatge violent, interpretat magníficament per

Diego Anido, tot i que potser està una mica caricaturitzat.

Sembla que **Segundo premio**, d'Isaki Lacuesta i Pol Rodríguez, tampoc va cobrir les expectatives que havia generat, recordem que fins i tot optava a ser nominada com a millor producció internacional als Oscar. Tot i així s'ha endut el Premi a Millor Direcció tant als Gaudí com als Goya. És una pel·lícula sobre la llegenda de *Los Planetas*, una banda de música indie dels 90, en una de les etapes més delicades del grup, un moment en què havien de pair l'èxit inesperat i afrontar les desavinences i conflictes. Crec que el més interessant ha estat recuperar la vida i la música del grup, especialment pels qui els van seguir, per a la resta no sé si té massa atractiu.

El Premi a Millor Pel·lícula Europea va ser per **Emilia Pérez**, de Jacques Audiard. Una comèdia, un thriller, un melodrama amb format musical, una telenovel·la, fins i tot l'han etiquetada com un narcomusical 'queer', n'hi ha per a tots els gustos. Per a mi, una bogeria, brutal i delicada alhora, la història de *Manitas*, líder d'un càrtel del narcotràfic mexicà que, incòmode amb el seu

Les Brases
de Ca l'Olla
restaurant
Passeig de la Mussara, 8 - 43380 VILAPLANA
lesbrasesdecalolla@gmail.com
F-Les Brases de ca l'Olla
Tels: 977 782 862 - 661 793 565

Dietètiques Cabré, C.B.
ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
HERBORISTERIA
CONSULTA NATURISTA
peso forma
C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

Llauradó
FORN DE PA I PASTISSERIA
PA CUIT AMB LLENYA
Avda Dr Vilaseca, 10 Avda. Joaquim Mir, 11
Tel. 315452 Tel. 615004
REUS L'ALEIXAR

cos, fa una transició per a convertir-se en allò que tota la vida ha volgut ser, una dona. És una peça atrevida, amb una bona interpretació de Karla Sofia Gascón i uns números musicals esplèndids, fins i tot per a qui no s'entusiasma amb aquest gènere.

Tot i així, hi ha crítiques que potser hem de tenir en compte, si més no, per pensar-hi. Sembla ser que la pel·lícula té a Mèxic dividit, perquè es considera el retrat superflu, una caricatura, d'un greu problema, el dels desapareguts i víctimes del narcotràfic. No oblidem que és una peça francesa i potser té la mirada distant dels forasters. Serà una pel·lícula només per audiència europea i *gringa*? No ho sabria dir, però alguna cosa hi ha si allà no ha agradat.

Donant-li tómb, realment sorgeixen dubtes: Podem redimir el passat i la culpa d'un criminal? Estem idealitzant un Pablo Escobar? Banalitzem la violència? Recordem que el final el santifica, no irònicament ni metafòrica, literal, Santa Emilia Pérez passejant pels carrers (que m'encanta, però dient-ho fluixet).

També hi ha crítiques sobre l'experiència vital de les persones trans. En aquesta pel·lícula, a través de la transició de gènere, un mascle malvat i violent es transforma en una dona de pa d'àngel. Hi ha força comentaris sobre aquesta qüestió. Sembla ser que, tot i que la protagonista és una dona trans, el producte final, per alguns, és transfòbic. Ens perdem en arguments, per desconeixement del tema i de la terminologia, però crec que hi ha apreciacions serioses (*).

Sumant i restant, és una bona pel·lícula, està bé parlar del crim organitzat i de desaparicions; i en un moment de transfòbia creixent, també està bé fer visible una actriu amb experiència de vida trans.

Enguany, sobre els Premis Òscar, tenim menys a dir. Després de la sorpresa pels bons auguris de **La sustancia**,

de Coralie Fargeat, i l'allau de premis a Demi Moore, la protagonista, ha estat un alleujament veure que la pel·lícula no ha lluit. No era una peça, tot i el *soufflé*, per endur-se res en les categories principals.

El cop d'efecte l'ha donat **Anora** de Sean Baker, que ja va ser guanyadora de la Palma d'Or al darrer Festival de Cannes i que ara s'ha endut el Premi a Millor Pel·lícula, a Millor Director, i a Millor Actriu Protagonista, Mikey Madison, que fa un paper brillant. És d'agrair aquesta aposta cap al *cine* independent. No passa gaire sovint que Hollywood es rendeixi a allò que es mou fora dels circuits comercials i de producció habituals. I això està molt bé.

La pel·lícula pot semblar el conte de la *Ventafocs*, a l'estil *Pretty Woman*, però és just la contraportada, un retrat agre, i a estones divertit, del somni americà, el d'una ballarina eròtica de qui s'encapritxa un jove presumptuós i frívol, fill d'un magnat rus.

De les nominades a Millor Pel·lícula Internacional, que en general són les que sempre ens agraden més, cal tenir en compte obres molt bones, com **La semilla de la higuera sagrada** (Iràn) o **Flow** (Letònia), i la guanyadora **Aún estoy aquí** (Brasil) que acaba d'estrenar-se i de la que encara no en puc dir res, tot i tenir-la pendent, la primera de la llista.

Pel que fa a la resta de pel·lícules, només en destacaria una. **The brutalist**, de Brady Corbet, director, productor i coguionista de tres hores i mitja de gran *cine*. Val a dir que la durada implica una bona disposició, com pot passar en altres, com *Lawrence de Arabia* o *Érase una vez en América*; i que aquest fet pot tirar enrere, però tenim davant una pel·lícula que està sent considerada per la crítica d'arreu com una obra mestra. Ho comparteixo plenament.

És la història d'una ànima trista, un

VA DE CINE

emigrant hongarès, jueu, arquitecte influenciat per la Bauhaus alemanya, que es busca la vida a Amèrica després de sobreviure a l'Holocaust. Per això és fosca, ombrívola, amb una atmosfera opressiva. I en la que s'han utilitzat tècniques cinematogràfiques clàssiques, no per caprici, com els 70 mm (un format de negatiu d'alta resolució) i el sistema VistaVision, que han estat claus per crear una experiència visual grandiosa, en el sentit de colossal.

Una pel·lícula ambiciosa, mai pretensiosa, que combina Història i drama personal, amb una posada en escena impecable i un protagonista, Adrien Brody, Premi a Millor Actor Protagonista, que està molt i molt bé. Cinema d'abans, en el bon sentit. Només una objecció, en el final, sembla que hi hagi pressa per acabar-la. A mi no m'hauria importat mitja hora més per arrodonir-la, i no faig broma.

* * *

(*) Us convido a llegir l'article "*Emilia Pérez: un error*" de Mikaelah Drullard, transactivista dominicana. El trobareu a [Volcánicas.com](https://volcanicas.com).

■ ■ ■

VALFRES Pinturas
pinturas y papeles pintados

SISTEMA MULTICOLOR
Más de 5.000 colores
al instante

977 31 71 54
Av. de Falset, 171 (ctra. de Alcolea)
43206 **REUS** (Tarragona)

El món rural: La catifa dels projectes “d’interès públic”

L'Associació La Vall SoStenible continua defensant el territori davant les amenaces dels projectes fotovoltaics d'empreses estrangeres que només pretenen utilitzar el nostre sòl agrari per produir l'anomenada energia verda i vendre-la després a qualsevol indústria. Com si això no fos prou, a aquest degoteig constant s'hi suma ara l'amenaça recurrent d'una línia de Molt Alta Tensió (MAT), que tant pot ser de Forestalia com de l'Estat, és a dir, de Red Eléctrica Española. Aquesta ens la justifiquen per la necessitat d'estabilitzar la xarxa a causa de les fluctuacions provocades per l'entrada d'energia procedent de les renovables. Argumenten que la xarxa d'alta tensió actual no és suficient i que cal una línia nova... Si us plau! És evident que no ho és, però no pas per manca de capacitat intrínseca, sinó perquè l'energia que es consumirà a la Secuita, per exemple, vindrà de molt lluny, concretament d'Escatrón (Aragó). Mentre l'energia es produeixi lluny dels centres de consum, sempre hi haurà la necessitat de construir MATS per transportar-la.

Segons les previsions del PRO-ENCAT, l'any 2030, el 50% de la generació elèctrica hauria de provenir de fonts renovables. La paraula “emergència” s'ha convertit en la coartada perfecta per justificar aquest desplegament desordenat de les renovables. Davant la manera de com s'està duent a terme, tan poc planificada, des de l'Associació vam elaborar una “Guia per a l'admissió de projectes fotovoltaics al municipi” destinada als ajuntaments dels nostres tres pobles.

L'objectiu és aportar elements clarificadors i criteris equilibrats que respectin la nostra realitat.

Arrosseguem una sèrie de condicionants que no faciliten prendre decisions amb calma: la legislació sobre el desplegament de renovables (PLATER) encara no s'ha aprovat, no existeix una moratòria que protegeixi els municipis petits d'abusos o col·lapses i els tràmits administratius per l'admissió de projectes s'han simplificat per obtenir ràpidament informes favorables de tots els departaments haguts i per haver.

D'altra banda, a l'Aleixar, Vilaplana i Maspujols coneixem el potencial d'autoabastiment amb fonts renovables gràcies a un estudi de la Universitat Rovira i Virgili. Aquest demostra que és possible complir els objectius de la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, sobre el canvi climàtic, aprofitant espais ja alterats per l'activitat humana i minimitzant l'ocupació innecessària dels termes municipals.

La transició energètica s'ha convertit en el negoci més gran del moment i això representa un perill con-

siderable. Des de l'Associació creiem que les inversions als nostres municipis no haurien de beneficiar el capital privat especulatiu, sinó afavorir projectes amb un impacte real en l'economia local. En matèria energètica, caldria prioritzar que la propietat, la producció i la gestió estiguin en mans de la pròpia comunitat, mitjançant Comunitats Energètiques o els ajuntaments.

Per tots aquests motius, vam proposar als ajuntaments que, si els arriben projectes externs, abans d'acceptar-los es valorin segons els següents principis:

DEMANDA: La proposta ha de ser realista i ajustar-se a la demanda real. Un projecte sobredimensionat podria ser desestimat d'entrada.

SOCIAL: Cal oferir espais de diàleg, cocreació i codecisó per generar consens social i definir estratègies i projectes. S'han d'explicar les afectacions i les compensacions previstes. Prioritzar espais o excedents municipals per destinar-los a famílies amb pocs recursos i facilitar als pagesos i PIME la instal·lació de plaques per

QUINS ESPAIS HEM DE PROTEGIR????

cobrir les seves necessitats energètiques.

TRANSPARÈNCIA: Uns processos transparents ajuden a detectar més fàcilment les males pràctiques d'algunes empreses promotores.

COHERÈNCIA: La planificació urbanística municipal ha de ser coherent amb el marc legislatiu català (PLATER, Pla Sectorial Agrari) i preveure on implantar renovables abans que arribin els projectes.

EFICIÈNCIA: Les localitzacions més adients són les que optimitzen la distribució d'energia. L'autoconsum és el més eficient, ja que l'energia es genera a la teulada o prop del punt de consum.

SOSTENIBILITAT AMBIENTAL: Cal revisar acuradament les afectacions sobre l'ecosistema i la biodiversitat, preservant els terrenys productius i els espais d'alt valor natural o crítics per a espècies amenaçades, que han de quedar fora de qualsevol infraestructura energètica. La sobirania energètica ha de ser compatible amb la sobirania alimentària. El sòl agrícola és un recurs estratègic clau, i mantenir-lo també pot reduir el consum

energètic, per exemple, disminuint les emissions del transport de productes.

A més, a la guia vam proposar una classificació d'espais susceptibles d'acollir instal·lacions renovables, seguint un ordre de prioritats:

1- Espais urbans, aprofitant teulades d'instal·lacions municipals o particulars.

2- Espais periurbans degradats o antropitzats (pàrquings, poliesportius, basses, dipòsits, depuradores...), seguint un criteri d'optimització segons el nombre de connexions possibles.

3- Edificis en espais rurals (granges, magatzems, etc.).

4- Terrenys degradats no recuperables agrícolament i sense interès ecològic ni patrimonial (com zones extractives en desús).

5- Terrenys rústics amb conreus de baix valor i recursos hídrics nuls o escassos, sempre que l'ús no tingui una afectació ambiental significativa.

6- Explotacions agrovoltaiques en cultius amb poca biodiversitat.

7- Terrenys agrícoles petits (menors de 0,5 ha) que no estiguin prop de zones forestals ni envoltats de bosc, per evitar interferències amb la

fauna i la flora i minimitzar riscos en cas d'incendis forestals.

Sabem que la implantació de renovables està generant una gran ruptura social en moltes zones rurals. La població no està prou informada dels projectes que arriben, i els ajuntaments petits no poden gestionar-los amb la serenitat necessària, ja que tant les empreses com l'administració superior sovint els donen presses.

Mantinguem-nos units i informats, o el món rural acabarà convertint-se en un territori de sacrifici per aquesta bombolla especulativa en què s'està transformant la transició energètica.

■ ■ ■

Cal Còbit
CASA RURAL - VILAPLANA

Carrer Major, 30 - Tel. 693 058 936
info@calcobit.com - www.calcobit.com

**Polígon Industrial Borges 1 - C.
de les comunicacions, parcel·la 15
LES BORGES DEL CAMP**

☎ 977 817 438 ☎ 615 222 771 💻 www.alusalvat.net

f serralleria i alumini salvat 📷 serralleria i alumini salvat

- ✓ Tot tipus de tancaments en alumini
- ✓ Automatismes per a portes metàl·liques
- ✓ Automatismes per a portes de garatge i persianes de la llar de la marca NICE i SOMFY
- ✓ Fusteria d'alumini K.Line i fusteria metàl·lica
- ✓ Treballs amb acer inoxidable
- ✓ Finestres d'alumini exterior i fusta interior
- ✓ Portes seccionals

DOCUMENTAL

“GANADO O DESIERTO”

El diumenge 23 de març ha tornat la productora Metàfora Visual a les nostres terres. Aquesta vegada amb el seu primer documental mediambiental que hem passat al Casal de Vilaplana.

Ganado o desierto és un fidel homenatge a la vida i obra d'ALLAN SAVORY i també a totes les persones que han pres la decisió de gestionar les explotacions agrícoles i ramaderes emprant la seva metodologia i obtenint resultats espectaculars en l'àmbit mediambiental, econòmic i social dins de les seves finques. En el documental hi participen 9 ramaders i agricultors de la península Ibèrica que fa anys que gestionen les seves explotacions a través de la metodologia HOLÍSTICA.

Quan Metàfora Visual va iniciar el rodatge es pretenia enregistrar les conferències i visites que Allan Savory i el seu equip havien de realitzar per tot el territori peninsular, però a mesura que la gira anava avançant l'equip de gravació s'anava quedant cada cop més impressionat de la metodologia desenvolupada per aquest prestigiós biòleg i pels resultats que els diferents propietaris exposaven.

Després de gairebé tres anys de treball, amb més de 20.000 quilòmetres recorreguts, unes 50 hores de gravació i unes 1.200 hores d'edició, el resultat és un documental proper, sincer i necessari per aclarir que el bestiar no és perjudicial, sinó les formes que tenim actualment d'explotar-lo intensivament, amb tot el que això comporta.

Actualment, la lluita per revertir el canvi climàtic posa sovint els animals i les seves emissions en el punt de mira i la finalitat d'aquest documental és mostrar que un tractament correcte de la ramaderia pot servir per a la regeneració de les pastures, els sòls, les arbredes i els aqüífers. Així doncs, cal entendre'l com una possible solució per a restaurar els ecosistemes i les economies rurals.

La pel·lícula ha tingut un gran recorregut en festivals de cinema mediambiental per tot el món (EUA, Canadà, Mèxic, Colòmbia, Perú, Uruguai, Equador, Argentina, Portugal, Espanya, França, Itàlia, Armènia, Montenegro, Corea del Sud i Tunísia) ha estat seleccionada en 26 festivals diferents i ha obtingut 8 premis com a millor pel·lícula i dues mencions d'honor.

En la 29a edició del SUNCINE-FEST de Barcelona va obtenir el “Sol de Oro” a la millor pel·lícula documental.

Qui és Francisco Vaquero?

Francisco J. Vaquero Robustillo (Cabeza del Buey, Badajoz, 1985) és Enginyer Tècnic en Telecomunicacions i llicenciat en Comunicació Audiovisual.

El passat mes de desembre va visitar-nos a Maspujols amb la preestrena de “Vidas irrenovables”, l'actual documental que està presentant per tot el país, portant-lo de poble en poble i oferint col·loquis en acabar la pel·lícula.

Des del 2013, any que va fundar la productora, la seva tasca de divulgació s'ha convertit en un activisme periodístic que no deix indifereent a l'espectador.

La mort secreta de les paraules

Isabel Salvat Salvat

Quan sortirà aquest número ja hauran passat dies des del 8 de març, dia internacional de les dones; però l'article es fa pels volts d'aquest dia i va de paraules i gènere. Es veu que els homes utilitzen més paraulotes i tenen un domini lingüístic més feble que les dones en situacions socials.¹ Però la secció va de castellanismes i no entrarà en aspectes d'aquest tipus, sinó que es centra en paraules que utilitzen més les dones.

Ja Sebastià Mariner va documentar que **mono** «*como adjetivo lo emplean más las mujeres que los hombres*».² No vam estudiar aquesta paraula l'any 2003, però es possible que aquesta diferència d'ús es donés encara, diferència que, de ben segur, ja s'ha perdut. Vam veure que els nens l'havien introduït en el seu argot particular: qualsevol cosa que els agradava era *mona*. Els nens del 2003 ara ja són granadets i utilitzen sovint aquest adjectiu. Val a dir que la normativa³ accepta *mono* amb els significats de «Síndrome d'abstinència/Ànsia que sent algú d'alguna cosa que li reporta plaer o benestar» i també com a «Vestit d'una sola peça, granota». No l'admet en el sentit de mico (animal) ni com adjectiu, sinònim de bonic. Mariner fa referència a aquesta darrera acceptació que, segons el DCVB,⁴ seria un castellanisme modern.

En el treball fet el 2003 vam trobar paraules que utilitzaven més les dones: capgròs (tots els homes entrevistats deien *renacuajo* o *cullereta*), *amartelat* i *empalagós*. La paraula triada és **empalagós**. Mariner la cita com a bastant utilitzada «*tanto material como figuradamente*».

Empalagós [əmpəlaˈɣós] és considerat un barbarisme per Paloma i Rico.⁵ Nosaltres el vam preguntar en el sentit de

'cosa massa dolça' i vam trobar que la majoria dels informants anomenaven la normativa embafosa (38%), mentre que *empalagosa* la deia un 22%. Aquesta forma era dita, sovint, amb metàtesi: *empagalosa*. També vam recollir empegós (9%). Dues persones nascudes entre 1907 i 1913 van citar ufanós [əufəˈnós], terme molt utilitzat a Vilaplana amb els significats recollits al DEIEC (1) «que és molt verd i frondós» i (2) «que presumeix amb ostentació».⁶

Que utilitzessin ufanós com a sinònim d'embafós és ben intrigant. Podria ser que ufanós (que fa ostentació d'una cosa) es relacionés amb ofenós (que ofèn), ja que les dues paraules s'assemblen. Això s'anomena etimologia popular,⁷ i sovint ocasiona que s'acosti el significat de les paraules semblants. A més, els camps semàntics no són tan llunyans: a Vilaplana el mateix fet de fer ostentació ja era ofensiu, especialment quan qui ofenia ho feia amb ostentació. Aquest desplaçament semàntic havia arrelat tan fort que una olor podia ser ufanosa i un menjar massa dolç, també.

Exemple d'ús:

Aquest pastís és massa *empalagós*. Ja no el faré més.

En record d'una persona que no era gens *empalagosa* ni ufanosa ni ofenosa. L'Afortunada Alberich, que tant de bo hagués pogut viure uns altres temps.

■ ■ ■

1.- Un estudi revela que les dones comuniquen més bé que els homes amb menys paraules. El Periódico.
<https://www.elperiodico.cat/ca/societat/20110218/un-estudi-revela-que-les-858832>.

2.- Mariner Bigorra S. Castellanismos léxicos en un habla local del campo de Tarragona. BRABLB, XXV. 1953.

3.- Institut d'Estudis Catalans. Diccionari de la llengua catalana de l'IEC. Barcelona: Grup Enciclopèdia Catalana. 1995.

4.- Alcover A, Moll F. DCVB. Diccionari català-valencià-balear. Palma: Moll. 1930-1962.

5.- Paloma D, Rico A. Diccionari de barbarismes. Barcelona: Edicions 62. 1997.

MARÇ 2025

6.- Institut d'Estudis Catalans. Diccionari essencial de la llengua catalana. En línia: <https://deiec.iec.cat/>

7.- «Comunament s'entén per etimologia popular o etimologia encruada o, encara, paraetimologia, el fenomen pel qual el parlant, basant-se en semblances formals, associa conscientment o inconscientment una forma a una altra, les quals, tanmateix, no tenen una justificada relació etimològica. D'aquest procés, en resulta sovint que els termes afectats per la falsa relació acaben per acostar-se en el pla semàntic, a més de l'estrictament formal.» Martí Castell J. Gramàtica històrica. Problemes i mètodes. València: Servei de Publicacions de la Universitat de València. 1990.

■ *Alex Masdeu*

Visita comentada a dos espais recuperats vora el Riu de les Tosques

Després d'una temporadeta de silenci, vam tornar a sortir del cau per presentar, davant de tothom, un parell d'actuacions que anàvem realitzant des de feia temps: l'arranjament dels voltants del que queda del Molí del Savall, als rentadors, i l'arranjament dels voltants de la Font de les Creus, amb la redescoberta d'un forn de calç.

Amb el mateix esperit que ens caracteritza, aquesta vegada volíem tornar a actuar a tocar del poble, per facilitar l'ajut de tothom que hi volgués col·laborar, essent per això que ens vam proposar de fer més visible i donar valor a dos llocs dels més emblemàtics del poble. Alhora també d'oferir-los com a treball tècnic pel Camp de Treball de joves que s'instal·la durant quinze dies a l'estiu a casa nostra.

Pel que fa al Molí del Savall, el nostre primer objectiu va ser, simplement, fer observables les poques estructures arquitectòniques que resten dempeus després de la destrossa de l'aiguat de Santa Tecla, que se n'endugué la major part de l'edifici. La vegetació se les engolia cada any més i més. Volíem tornar a fer-les visibles perquè es puguin entendre, explicar, i

qui sap si restaurar, en el marc d'un futur sender d'interpretació.

Bàsicament, es va poder desbrossar tot el mur de tancament de la bassa d'aigua que proveïa el molí de la força hidràulica per fer accionar tots els seus engranatges, i alho-

CALAPEIRONA
RESTAURANT

Carrer d'Àngel Guimerà, 1 - Telèfon 977 81 51 71
43380 VILAPLANA

ASSOCIACIÓ
DE JUBILATS I
PENSIONISTES
DE VILAPLANA

C. del Casal, 3

ra copsar les importants dimensions d'aquesta bassa i del propi molí, lloc on actualment hi ha els rentadors.

Respecte al voltant de la Font de

les Creus, on també l'abandó dels bancals més desfavorits ha fet que la vegetació els vagi engolint, vam voler netejar els extraordinaris murs de pedra seca de l'heura que els havia tapat, per poder-ne copsar la seva magnificència, i també crear un petit espai obert que donés amplitud de mires al Riu de les Tosques des del mateix espai de la font.

La sorpresa aquí va ser redescobrir un antic forn de calç tapat per la vegetació i reblert de terra, del qual encara se'n veia poc o molt l'estructura. Un interessant element patrimonial més en aquest petit espai que calia recuperar i valorar.

Vam decidir netejar-lo de la vegetació invasora i buidar-lo dels sediments i alhora arranjat un mur de pedra seca del bancal on era situat, i fer-ne un de nou com a accés des del camí per poder-lo fer còmodament visitable.

Després d'uns quants cap de setmanes de feina de gent voluntària, a qui volem donar les gràcies per la seva col·laboració, i de l'ajut inestimable dels joves del Camp de treball, vam poder enllestir la feina per poder fer una visita comentada als dos espais, el dia vint-i-cinc de gener, aprofitant la Festa Major d'hivern.

Vam poder explicar a cadascun dels dos espais com era l'element archi-

tectònic, per a què servia, com funcionava... i fins quan van estar actius, aproximadament. La visita en dos grups va permetre realitzar les explicacions més còmodament i amb un caire més proper i familiar.

Vam clausurar l'acte donant les gràcies als propietaris dels terrenys on ens van deixar actuar (Cal Munter i Cal Mora), a tota la gent que hi ha col·laborat i també a l'Ajuntament pel suport logístic. Finalment, vam plantar un

SUBMINISTRAMENT DE PAPELERIA
MATERIAL D'OFICINA E INFORMÀTICA

C/ Cornudella del Montsant, 39
Pol. I. Agro Reus 43206 REUS

Telèfon 902 023 390 - 977 327 350 Fax 977 124 014
comandes@cr4.cat - www.cr4.cat

GAUDÍ
Centre de Reconeixements
Màdics - Psicòtics

Permisos de
conduir i armes

Certificats
mèdics d'aptitud
esportiva

Certificats
mèdics oficials

Passeig Sunyer 18 Baixos
43202 REUS

Telèfons 977 11 54 11
977 75 66 57

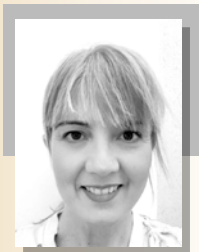
www.centresmedicsbonet.com
reus@centresmedicsbonet.com

Tramitació gratuïta de la
renovació del permís de
conduir

parell de noguers a l'espai on havien estat i que ara són morts, com a agraïment i per a ús i gaudi de tothom. L'acte es va cloure amb un pica-pica per a tothom.

Esperem ben aviat poder-vos proposar nous reptes per a recuperar i mantenir vius espais estimats per tothom i donar a conèixer els elements patrimonials del nostre poble, perquè no caiguin en l'oblit.

Mercat de Nadal 2024

■ *Mireia Paixà Pavón*
Regidora de Festes

El Mercat de Nadal, enguany, s'ha fet el dia 15 de desembre.

Hi han participat vint-i-tres parades, gairebé el triple que l'any passat.

Hi hem pogut trobar una gran varietat de productes artesans, fets amb materials ben diversos. Parades de roba (samarretes, dessuadores, gorres, bufs, pitets...), de complements (bosses, motxilles, moneders, mocadors de seda pintada, joies i bijuteria...), d'objectes de regal (jocs de fusta, atrapa som-

nis, safates, clauers, peluixos...), de cosmètica natural, de sabons, d'aquarel·les, de collage i de collars i corretges de gos. També hi hem trobat una parada de formatges de cabra i de pa artesà.

Aquesta vegada, l'Ajuntament hi

hem posat una parada solidària de ponseties per a la Marató.

Moltes gràcies a tothom (paradistes, col·laboradors, visitants...) per participar en el Mercat de Nadal de Vilaplana!

■ ■ ■

Instal·lacions UF

- Electricitat, Gas, Aigua.
- Calefacció i Aire condicionat.
- Aprofitament d'aigües grises i pluvials.
- Energia solar fotovoltaica per usos agrícoles.

<http://www.usuaris.tinet.org/ijfega/inici>

Jordi Fernández Llorens
instaljf@tinnet.cat
Tel. 620 272 212

VIALMA SAT

Esclofolladora d'avellanes

Jaume Salvat Salvat
C. Major, 14
43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 50 13
salsa@maptel.es

Per Nadal recitem i cantem

Per cinquè any consecutiu, abans de la Missa del Gall, a la plaça de la Vila, hem fet l'acte: **Per Nadal recitem i cantem.**

Vam començar l'any 2020, amb la idea de llegir textos i poemes propis, que encara és vigent, però sort n'hem tingut dels poetes i poetesses de renom, que amb els seus preciosos poemes han facilitat la continuïtat de l'acte.

La música hi ha estat sempre present. El primer any, per megafonia, però els altres, en directe.

Estem molt contents perquè any rere any, es va ampliant el nombre de participants de totes les edats i el nombre d'assistents.

En aquesta edició vam recitar vuit nades, que van anar a càrrec de l'Àlvar Fortuny, l'Alba Closa, l'Abel Escribà, la Judit Vall, el Jaume Ferré, la Montserrat Anguera, el Pep Mestre i la Magda Montlleó.

La part musical la van realitzar 5 intèrprets. L'Andrea Klinkert i la seva germana ens van cantar una peça de Mendelssohn i una cançó tradicional colombiana, l'Aida Pitarch, va cantar "Smile" i el Carlos Herruz i la Martina Herruz, van posar el punt final tocant "Santa Nit", amb trompeta.

MISSATGE DELS REIS MAGS

Perdoneu, no he portat *las gafas de cerca*.

Llegirà el meu company Baltasar.

Vilaplanencs! Vilaplanenques!

Sort del Rastre dels grans i dels més petits, que com cada any ens han ajudat a arribar, que si no, potser hauríem fet cap a l'Aleixar. Pel camí de l'Aleixar hem hagut de passar i una branqueta l'hem hagut de saltar.

Enguany esteu ben a les fosques amb aquests llums de Nadal, sembla ser que a l'Ajuntament no li arriba el capital.

A l'Ajuntament potser els aniria bé una mica de diners, se'ls gasten tots, ja que sense el Guillermo no saben on han de guardar els calés. Però que no agafin els que hi ha enganxats al carrer, que per garrepes de poc acabeu tots a l'hospital.

Sort de la Maria Teresa, que agraius li estem pels serveis que ha donat. Sense tu no sé què farem, ja que ens encostiparem aviat.

Quan hem arribat al poble ens hem espantat. Besties ben rodones ens han assaltat. Ens pensàvem que eren senglars. Són gats molt ben alimentats, gràcies als Mussagats.

Ens han dit que no passem pel Casal, ja que entres al gener i potser surts per Nadal.

També ens volíem apuntar a les 24 hores de futbol, però ens van dir des de la Junta del Casal que ens cobrarien cada Gol.

Aquesta Festa Major la gent ha fallat, però sort dels Joves que surti com surti, tiren endavant.

També han estat guardonats, enguany! Un gran encert de Lo Pedrís amb el Vilaplanenc de l'any.

Gràcies a la solidaritat del poble que per la Marató van quedar molt contents. Segur que amb els diners hi haurà molts pulmons plens.

Després de que molts mesos l'aigua ha faltat i miracles ens han demanat, per fi una bona pluja, la Balandra ha revifat.

Però tot i així, ni els pagesos ni la Cooperativa aixequen el cap.

Durant la setmana, molts paperets als cotxes han trobat. Però els cap de setmana, als excursionistes, ni un n'hi han deixat!

Bona iniciativa això de la 030! L'any que ve feu-ho al gener i així nosaltres també hi podrem ser, però no la feu tan llarga que els genolls se'ns fan malbé.

Gent de Vilaplana, esperem que us haguem fet contents a tots i a totes amb els magnífics acompanyants amb els qui us portem els regals.

I que l'any que ve ens tornem a veure amb rialles, il·lusions, d'aquest dia que es fa tan especial.

Bona nit i fins a l'any que ve!!!!

QUIN ÉS EL POBLE QUE VOLEM?

- *Anna Mateu*
- *Olga Torres*
- *Joana Garrido*

Amb el pas dels anys, Vilaplana ha anat canviant. És inevitable que el temps modeli el poble i tot el que el conforma. Antigament, segons el que ens han explicat i el que hem pogut veure de primera mà, hi havia molts més serveis. Actualment, la majoria han anat desapareixent, en molts casos per la falta de relleu generacional.

Com hem dit, el temps transforma la quotidianitat dels qui vivim a Vilaplana. Avui dia, tenim més connexió amb les grans ciutats i sovint anem a buscar allà aquells serveis que necessitem, ja sigui per comoditat, per economia o per altres motius. Això fa que l'activitat diària es redueixi i que el poble es vagi convertint en un poble dormitori.

Més enllà de la manca de serveis, també hem observat una baixa participació en els actes culturals que es fan. Des del Grup de Jovens, l'entitat en la qual participem, hem notat que les noves propostes no reben gaire suport per part del veïnat i la participació acostuma a ser mínima. Això comporta que, a poc a poc, es redueixin els actes i, amb ells, també la nostra motivació. Ens sap molt

de greu per aquelles persones que ho gaudeixen incondicionalment i que sempre ens donen suport.

Des d'un punt de vista jove, aquesta realitat ens preocupa. Volem seguir fent vida al poble, que hi hagi propostes per a totes les edats i un equilibri entre activitats culturals i d'oci. Però per aconseguir-ho necessitem suport veïnal, ganes de fer comunitat i compromís per part de tothom.

El sentiment de pertinença va molt més enllà d'on siguis o d'on vinguis. No és el mateix viure en un poble que sentir-se part d'aquest. Donar suport als serveis locals, participar en els actes, fomentar la cohesió, ajudar-nos entre nosaltres, ser sincers, comunicar-nos i no perdre els petits gestos que fan poble—com saludar-nos pel carrer o preocupar-nos pels altres—són accions que marquen la diferència i que ens permeten observar canvis.

Som conscients de la sort que tenim de poder viure a Vilaplana? Aquesta sort la construïm dia a dia amb els nostres actes i decisions.

La reflexió que volem compartir és la següent: quin poble volem? I, sobretot, què podem fer cadascun de nosaltres per canviar aquesta situació?

Fem que Vilaplana continuï sent un poble viu, comunitari i acollidor, un poble en què ens sentim identificats i del qual estiguem orgullosos de formar part.

Construïm el poble que volem per viure en el futur.

■ ■ ■

instal art

• Disseny, fabricació i muntatge de **rètols**.
• Impressió digital, vinils per a **vehicles**,
• envans, mampares i **mobles d'oficina**

☎ 977 76 62 89 / 619 22 66 20

📍 Pol. Ind. La Drecera C/ de l'Energia, 3
La Selva del Camp, 43470

✉ Instalart.laselva@gmail.com

🌐 www.instalart.es

📷 @instalart.laselva

BON ANY! 🥳

La Brigit, el Jaume, el Bruno i la Clara han viatjat a Londres, amb *Lo Pedrís*.

L'Alba, la Irina i el Pep han portat *Lo Pedrís* al Museu Van Gogh, a Amsterdam.

MARÇ 2025

IN MEMORIAM A JAUME MARINÉ I FERRÉ

SI ET DIUEN QUE M'HE MORT

Si et diuen que m'he mort, no te'ls escoltis,
 que els pagesos no es poden morir mai:
 sempre queden al bressol d'una espiga,
 al perfum d'una rosa o en un tany,
 o en el dolç ventijol que just respira,
 o en l'últim raig de sol del cap al tard.
 Si et diuen que m'he mort, no te'ls escoltis,
 que els pagesos no es poden morir mai!

Si un dia em vols sentir, escolta les campanes
 quan cridin al convit del vi i del pa,
 i em podràs abraçar quan em torni abraçada,
 mentre et besis amb el bes de la pau.

No deixis que la mort sigui basarda,
 que això és només malson, un buf de mal.
 Si et diuen que m'he mort, no te'ls escoltis,
 que els pagesos no es poden morir mai!

I si un dia m'enyores a trenc d'alba
 perquè la nit abans m'has somniat,
 ves-te'n al camp, xopa't amb la rosada
 i en cada gota et sentiràs besar!

Déu oficia quan la rosa flaira
 i els pagesos, llavors, fem d'escolans.
 Si et diuen que m'he mort, no te'ls escoltis,
 que els pagesos no es poden morir mai!

I encara que t'ho diguin una vetlla
 plujosa, mentre bramuli el llevant
 que com un foll xiula per les teulades,
 proclamant l'amenaça de l'aiguat
 al ritme dels arquets de barbacanes,
 mentre la gotera hi fa el compàs...
 Si et diuen que m'he mort, no te'ls escoltis,
 que els pagesos no es poden morir mai!

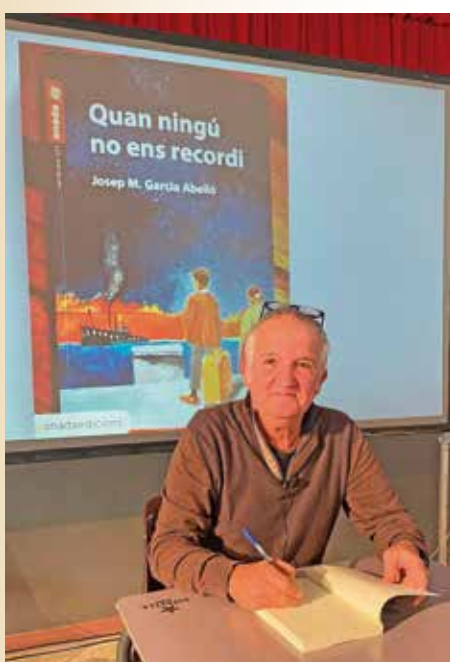
Si et diuen que m'he mort, no te'ls escoltis,
 perquè encara que Déu els féu de fang,
 després els va cobrir amb sa alenada
 i aquell alè de Déu és immortal.
 No ploris, doncs, que només són paraules
 i ploricons de pobres ignorants.
 Si et diuen que m'he mort, no te'ls escoltis,
 que els pagesos no es poden morir mai!

JAUME MARINÉ I FERRÉ

"Si et diuen que m'he mort"

del llibre de poesia *L'eina fa l'home*

Presentació del llibre “Quan ningú no ens recordi”

Què té un llibre que pot arribar a atraure'ns tant? Si acudim a la definició que ens brinda el diccionari, veurem que no ens ajuda pas massa... “*Conjunt de fulls escrits o impresos posats en l'ordre en què han d'ésser llegits, (...)*”. I, no obstant, un llibre és capaç de fer-nos viatjar, patir, plorar, riure, reflexionar, emocionar, il·lusionar, engrescar, somiar o senzillament badar!

Quan algú tan proper et convida a participar del naixement, creixement i presentació en societat del SEU llibre notes com aviat va apareixent un oceà de sensacions que van anant i venint amb avidesa, per acabar acariciant, com les ones, la platja de les nostres realitats més íntimes.

El passat 15 de desembre, el Pitxi ens va explicar com, fruit d'un neguit interior i del deute que tenia amb el seu padrí Lázaro, va néixer el llibre. Com les gravacions en cassets, oblidades durant una pila d'anys en algun calaix del xalet del Passeig de la Mussara, es van anar transformant en la trama d'una història familiar, d'un viatge en el temps i pel món del buscavides del bo d'en Lázaro.

ACTE DE PRESENTACIÓ DE LLIBRE

Quan ningú no ens recordi

Josep M. Garcia Abelló

Diumenge 15 de desembre de 2024
a les **12 h** al **Casal Vilaplanenc Vilaplana**

Música de piano a càrrec de **Bruno Anguera**
Rapòdes: **Ingrid Brada, Alba Closa, Antònia Farré i Marc Mestre**

Presentació a càrrec d'**Rosa Pagès**

Hi intervindràn:

- **Alvar Fortuny**, regidor de cultura
- **Jordi Marín**, professor i membre de La Pedris
- **Miquel Àngel Pradilla**, professor i editor
- **Josep M. Garcia Abelló**, autor del llibre

Ara sabem com sàviament es va anar envoltant de col·laboradors que el van ajudar a greixar la màquina de fer “... fulls escrits, posats en ordre en què han de ser llegits...” i fer créixer, totxo a totxo, l'estructura i l'ànima de “Quan ningú no ens recordi”.

Va ser una presentació en societat, una posada de llarg, del llibre. L'acte va ser tal com ell mateix volia i la seva amiga Antònia Farré va dissenyar: Amb el brillant acompanyament musical del seu nebot Bruno; amb la conducció distesa i erudita de la seva amiga i mentora Rosa Pagès i amb la dicció acurada dels seus companys i amics Alba Closa, Isabel Salvat, Marc

Mestre i Soraia Àvila, que van interpretar passatges escollits del llibre.

Amb la degustació d'un vi al final de l'acte fet al Casal Vilaplanenc, els assistents, entregats, es va rendir a la candidesa del nostre company Josep Maria Garcia. En un ambient inundat d'amics i coneguts que marejava es va anar descobrint la força interior que molts de nosaltres ja li coneixiem. I vam veure com el Pitxi es va deixar portar per aquest ambient que es va crear i el vam veure volar i escapar-se per un moment fins al costat del seu padrí. Segur que, tots dos, en van estar parlant una bona estona més...

Presentació d'un conte per a infants

ES MEU COMPANYY PARKINSON

Ainhoa Hugué
Mariné

El passat dia 20 de març es va presentar a Reus el conte «Es meu company Parkinson». Aquest és un conte pensat i creat per donar a conèixer la malaltia i explicar-la als infants d'una manera visual, propera i real.

Sota el paraigua de l'APAREBA (Associació de Parkinson de Reus i Baix Camp) es va organitzar l'acte en el qual van participar diverses persones. Per una banda, en Bruno Calafat, autor del llibre i membre de l'Associació de Parkinson de Menorca. Per altra banda, el vilaplanenc Xavier Hugué, que ha participat creant els personatges i les il·lustracions. Per últim, també hi van participar l'equip de redacció del conte i familiars de persones afectades per la malaltia que van parlar de la seva experiència personal.

Durant l'acte, en què van participar una setantena de persones, es va explicar que l'objectiu principal del conte és sobretot fer difusió i donar a conèixer la malaltia a un col·lectiu concret, els nens i les nenes de totes les edats. També es va parlar de com havia sorgit el projecte, com s'havien creat els personatges i com es podia utilitzar el conte com a eina educativa tant en un àmbit familiar com en un àmbit d'educació més formal. A més a més, l'equip de redacció del conte va

remarcar que el més important és que a partir de la lectura compartida entre adults i infants es pugui parlar sobre les emocions, neguits i pors que la malaltia pot provocar quan hi ha un diagnòstic a la família o quan la simptomatologia va avançant i el seu familiar es veu cada cop més afectat.

En el conte apareix un personatge malalt de Parkinson, en Bru, i ens presenta el Parkinson com un company de vida que li va fent la guitza tot el dia i no el deixa tranquil. Es poden veure diferents imatges de situacions quotidianes en les quals en Bru té dificultats degudes a la malaltia i on de vegades altres persones no són prou respectuoses. La lectura del conte planteja situacions per a conversar i reflexionar amb els més petits sobre les

persones afectades no només de Parkinson, sinó també de qualsevol altra malaltia o discapacitat.

Des de l'APAREBA, la seva presidenta Ana Crivellé, es va oferir per anar a les escoles que ho vulguin, a explicar el conte i a fer una petita activitat per poder empatitzar amb les persones afectades. Si alguna escola o col·lectiu ho vol demanar es pot dirigir a parkinsonreus@gmail.com.

Si algú el vol fullejar o adquirir pot escriure un correu a esmeucompanyparkinson@gmail.com o posar-se en contacte amb l'Ainhoa Hugué. Tots els beneficis obtinguts aniran destinats a projectes de l'associació.

En resum, va ser un acte molt emotiu que va donar el punt i final a un projecte que van descriure com a llarg, però molt satisfactori. A la vegada aquest és el tret de sortida per a una millor coneixença i sensibilització cap a les persones malaltes de Parkinson. L'equip de redacció desitja que el conte voli ben alt i arribi tan lluny com sigui possible.

■ ■ ■

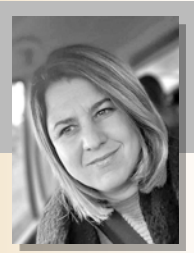
LET'S GO

BAR CASAL

Esmerzars
Dinars
Sopars

877 266 691 607 938 797 [lets_go_vilaplana_](https://www.instagram.com/lets_go_vilaplana_)

Carrer del Casal, 3 43380 VILAPLANA (Baix Camp)

Lidia Lafarga

Gerontòloga Social
Treballadora Social
Màster en Neuropsicologia Clínica
Docent

La fi dels mites en la vellesa i la gent gran

La majoria de les persones tendeix a tancar el concepte de vellesa pel que fa al nombre d'anys viscuts. Cada ésser humà, en la vellesa, és en si la suma de tots els seus dies i de totes les experiències viscudes en aquests dies. Per tant, no és possible generalitzar les característiques personals, econòmiques i socials d'aquest sector poblacional. Una cosa que passa al país i en altres parts del món és que hi ha mites sobre la vellesa que giren al voltant d'idees que solen ser errònies i associades a aspectes negatius.

Les creences o estereotips de la vellesa varien d'una cultura a una altra, els codis culturals de cada territori permeten desenvolupar una concepció diferent de la resta. Però el que ha de prevaler és l'anàlisi sobre l'aspecte negatiu d'aquestes idees pel que fa a la creença que es té de la vellesa i de la gent gran. Els estereotips socials podrien desaparèixer si es conceptualitza el fet d'envellir com l'aprenentatge d'unes noves funcions socials i es presta més atenció a les altres característiques de l'envelliment que no són exclusivament la fragilitat física, ni anímica.

Destacant a un dels escriptors més cèlebres de la literatura, William Shakespeare ja ens fa un petit tast evolutiu quan realitza la transformació de mites memorables i contes llegendaris en personatges de carn i ossos i en conceptes que continuen conformant la nostra visió sobre la condició humana. Potser la imatge que més perdura en el temps, és la frase citada sovint: "Sense dents, sense ulls, sense paladar, sense res..." (Shakespeare, *Seven Ages of Man, As you Like it*), i el fet és que actualment destacats estudis contemporanis envers l'envelliment es veuen encara influenciats pel

risc de l'ús del llenguatge metafòric de l'autor anglès. No obstant això, trobem aquests mites en les nostres converses diàries, en els nostres acudits i relacions comunicatives, tot i que el coneixement i l'evidència actual demostrin el contrari.

Tristament, aquests mites i estereotips afecten negativament les persones d'edat avançada, les expectatives i percepcions es veuen condicionades per aquestes falsedats i informació esbiaixada fins al punt que es poden arribar a convertir en condicionants autocomplerts. L'aparició de mites i estereotips sobre les persones d'edat avançada és una cosa que té a veure amb el que generalment fem molt bé, que és etiquetar i agrupar les persones per categories, perpetuant com una visió teòrica i programàtica entorn l'envelliment com un problema simple d'etiquetatge irreal.

Atributs com la fragilitat, malaltia i dependència, entre d'altres, produeix que es consideri aquest procés com una amenaça i no pas com una fortalesa, com un èxit de la civilització. Ja que la por, entre les generacions més joves, els esclavitzava rebutjant amb actituds que en determinat moment hauran d'aprendre a confrontar.

Els mites que podem sentir són:

"Totes les persones grans es devenen iguals". La realitat és que hi sol haver més diversitat entre les persones grans que en cap altre grup d'edat. Les necessitats bàsiques de les persones grans són diferents de les més joves, la realitat és que les necessitats humanes no canvien en envellir.

"Les persones grans pateixen senilitat" (pèrdua de memòria, es desorienten i desenvolupen conductes estranyes). La realitat és que el 78% de les persones grans estan prou sanes per dur a terme les seves activitats diàries.

"Les persones grans mantenen actituds molt rígides envers l'ús de les noves tecnologies". La realitat no és aquesta. És admirable com s'adapten

a l'ús de les xarxes socials i la motivació que tenen per adquirir nous coneixements sobre a aquestes tecnologies.

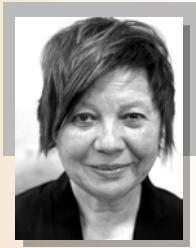
"Totes les persones grans es deprimeixen". Aquest és un altre exemple de mite que m'agradaria destacar. La veritable realitat és que la gran majoria de persones grans no estan deprimides. La depressió no és part intrínseca de l'envelliment, perquè l'edat per si mateixa no és un factor de risc per a la depressió. El curs de la depressió en la gent gran és idèntica a la dels joves. La resposta al tractament d'aquesta es presenta tan positiva en la gent gran com en altres trams d'edat.

A la vellesa hi ha múltiples aspectes positius que cal donar a conèixer amb més èmfasi i amplitud. Per ser capaç d'eliminar aquests estereotips hem d'intentar formar-nos un coneixement ajustat i real de la gent gran de la nostra societat i tenir en compte que es tracta d'un grup heterogeni, amb diversitats ben latents, amb una necessitat d'una major comprensió d'aquesta etapa de la vida, un major respecte i, especialment, desterrar els estereotips associats a la VELLESA.

Malgrat els petits avenços que es van produint, ja que sembla que la imatge de la gent gran va evolucionant amb el pas dels anys i tendeix a ser cada vegada més realista i ajustada, encara queda un gran camí per recórrer fins a arribar a una societat sense diferències per raó de l'edat, és a dir, a una societat ideal en la qual les persones puguin dedicar-se a qualsevol activitat en qualsevol moment de la seva vida. On cada cop més, és necessari la creació d'altres tipus de serveis i atencions més d'acord amb les seves necessitats.

"La vellesa és com un llibre, no pot ser jutjada només per les seves tapes". (L.L.C.)

■ ■ ■

Magda Montlleó Llauredó

Regidora de Benestar Social i Gent Gran

**Dissabte, dia 8 de març,
Dia Internacional de la Dona.**

Amb la façana de l'Ajuntament de color violeta, a les 7 de la tarda, ens vam aplegar a la plaça de la Vila per a celebrar el Dia de la Dona i com que semblava que havia de ploure, vam fer l'acte a l'entrada de l'Ajuntament.

Vam iniciar l'acte amb les paraules de la regidora, recordant els fets que van succeir el 8 de març de l'any 1885, a Nova York. I a continuació, un grup de dotze persones voluntàries van llegir el Manifest.

Seguidament, va tenir lloc l'Exposició virtual: Dones que obren camí, que enguany l'hem dedicat a Sis dones de Cine.

- 1. Elena Jordi
(Cercs, 1882- Barcelona, 1945)
- 2. Isabel Coixet
(Sant Adrià del Besòs, 1960)
- 3. Icíar Bollaín (Madrid, 1967)
- 4. Carla Simón (Barcelona, 1986)
- 5. Pilar Palomero (Zaragoza, 1980)
- 6. Alba Sotorra (Reus, 1980)

Vam concloure l'acte, amb una acció grupal. Les persones assistents vam inflar globus de color violeta i hi vam escriure aquestes paraules com a símbol d'esperança i acompanyament:

ALEGRIA / RESPECTE / EMPEN-
TA / VALORACIÓ / AMOR / NO ÉS UN
DIA / LLUITA / AGRAÏMENT / LA LLUI-
TA CONTINUA / PAU / LLIBERTAT /
VALORACIÓ / RESPECTE / RECONEI-
XEMENT.

Moltes gràcies per la predisposició dels assistents. Any rere any, amb constància i determinació anem fent passes per arribar a una igualtat de debò.

El dia 16 de març, a càrrec de la companyia Teatre de Maleta, vam as-

Celebració del 8M del 2025, a Vilaplana

sistir a la representació de l'obra: "Una dona de cine", que ens va fer entrar en la vida de l'Elena Jordi, la primera cineasta de l'Estat.

L'Eva Barceló, en la primera part de l'espectacle, va donar vida a l'Elena Jordi, que era el nom artístic de la Montserrat Casals i Baqué, una dona molt avançada en el seu temps.

A la segona part, vam conèixer aspectes de la seva vida a través de la conversa de l'Eva amb el Josep Cunill, biògraf pòstum de la Jordi, projectada com un documental.

Al mes de maig, del dia 17 fins al dia 23, a l'entrada de l'Ajuntament, hi haurà l'exposició Dones rurals. Dones del Camp de Tarragona. Hi podem veure dues dones de Vilaplana i dones dels pobles veïns.

AJUNTAMENT

1. Elena Jordi

Va néixer a Cercs (Berguedà), l'any 1882 i va morir a Barcelona, l'any 1945.

Elena Jordi, és el nom artístic de la Montserrat Casals i Baqué. De petita arribà a Barcelona amb la seva família, que regentava un estanc al carrer de la Boqueria, lloc que es convertí en una tertúlia freqüentada per personatges de la bohèmia i l'espectacle.

Potser per això, ben aviat, es va introduir al món del teatre, sobresortint com a actriu al teatre Paral·lel. Dona emprenedora s'inicià com a empresària amb la formació de la seva pròpia companyia i paral·lelament s'introduí al cinema, primer com a actriu. L'any 1918 es va convertir en la primera dona que va produir, dirigir i protagonitzar una pel·lícula a l'Estat. Ho va fer amb el film de cinema mut *Thais*.

No hi ha massa informació de la seva faceta de directora de cinema, ni dietaris o cartes seves i això incrementa potser, encara més el mite, però de tot allò que s'ha recopilat es desprèn que va ser una dona molt intel·ligent, capaç de moure's en un món atribuït fins al moment als homes.

2. Isabel Coixet

Va néixer a Sant Adrià del Besòs (Barcelonès), l'any 1960.

Comença a fer pel·lícules quan van regalar-li una càmera de 8 mm per la Primera Comunió. És directora de cinema, guionista, publicista i una de les figures més prominents, també polèmica, de la direcció en el cinema d'autor espanyol contemporani.

Una de les característiques de les seves pel·lícules és la de donar veu a les dones, a través de la creació de personatges femenins singulars i inoblidables. Recordem alguns dels seus llargmetratges: *Cosas que nunca te dije* (1996), *Mi vida sin mí* (2003), *La vida secreta de las palabras* (2005), *Nadie quiere la noche* (2015), *La librería* (2017) o *Un amor* (2022).

Ha guanyat sis premis Goya i també ha recollit premis a Berlín, Venècia, Toronto i Màlaga, entre altres festivals nacionals i internacionals. I és cofundadora de l'Associación de Mujeres Cineastas (CIMA), que fomenta la presència igualitària de les dones cineastes i professionals del sector audiovisual contribuint a una representació plural i diversa.

3. Icíar Bollaín

Nasqué a Madrid, l'any 1967.

La seva trajectòria en el món del cinema va començar quan, amb 16 anys, és escollida per Víctor Erice, considerat un dels grans directors del cinema espanyol, per protagonitzar "*El Sur*".

La seva formació es va decantar per les Belles Arts. És una apassionada de la pintura impressionista i pinta retrats. Però mai va deixar la interpretació, participant en pel·lícules al costat de directors de gran renom: Manuel Gutiérrez Aragón, Ken Loach, José Luís Cuerda, José Luís Borau...

És l'any 1995, quan inicia l'aventura del seu primer llargmetratge com a directora i des de llavors ha dirigit pel·lícules d'èxit com: *Flores de otro mundo* (1999), *Te doy mis ojos* (2003), *También la lluvia* (2010), *Maixabel* (2021) o *Soy Nevenka* (2024), per les quals ha rebut múltiples premis.

C. Casal, 3 - 43380 **VILAPLANA** (Baix Camp)

4. Carla Simón

Neix a Barcelona, l'any 1986.

Creix en un poble petit de Lleida amb la família de la seva tieta perquè els seus pares van morir amb pocs anys de diferència quan era petita, víctimes, tal com diu ella, "de la divina irresponsabilitat dels 80" (eren drogoaddictes i van morir de sida). Va estudiar Comunicació Audiovisual a Barcelona i posteriorment a la Universitat de Califòrnia, on va fer ja alguns curtmetratges.

L'any 2011 va rebre una beca de La Caixa per a estudiar un màster a la London Film School, on va dirigir diversos curtmetratges, però el seu debut a la gran pantalla va ser amb *Estiu 1993* (2017), un film que ha obtingut més de 30 premis arreu del món. *Alcarràs* (2022) és el seu segon llargmetratge, amb el que va rebre l'Os d'Or a la Berlinale i es va convertir en la primera dona espanyola en aconseguir l'estatuteta daurada a Berlín.

En aquest moment està rodant el tercer llargmetratge, *Romería*, amb el que tancarà la trilogia sobre la seva família.

5. Pilar Palomero

Neix a Zaragoza, l'any 1980.

De jove passava els estius a Horta de Sant Joan, a casa dels avis. Va graduar-se en Filologia Hispànica i posteriorment en Cinematografia a la Escuela de Cine de Madrid.

Va iniciar la seva activitat professional dirigint curtmetratges i combinant els seus projectes cinematogràfics treballant com a guionista de televisió, però la seva carrera fa un gir quan l'any 2013 és una de les 16 cineastes seleccionades per participar en un projecte col·laboratiu a Sarajevo, on té l'oportunitat de treballar i aprendre d'alguns dels crítics i directors més importants de la indústria cinematogràfica contemporània.

El 2020, estrena el primer llargmetratge, *Las niñas*, amb el que acumula premis i reconeixements, incloent-hi 4 Premis Goya. El 2022, dirigeix *La Maternal* que s'estrena al Festival de Cine de San Sebastián i és nominada en diferents categories als premis Gaudí i Goya. En poc temps de diferència presenta el seu tercer llargmetratge, *Los destellos* (2024), una pel·lícula multipremiada que la consolida com a una de les grans directors del moment.

6. Alba Sotorra

Neix a Reus (Baix Camp), l'any 1980.

Es va llicenciar en Comunicació audiovisual per la Universitat Complutense de Madrid (2004) i té un Màster Europeu en Estudis Culturals per la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona (2007). És una directora i productora de cinema documental. Ha treballat, filmat i viscut arreu del món, passant llargues temporades a l'Orient Mitjà, especialment a Síria, Turquia, Iran i Qatar.

Les seves pel·lícules tracten temes contemporanis controvertits, relacionats amb conflictes polítics, socials i humans de l'actualitat, que involucren visions contraposades del món. Són històries humanes que reflexionen, des d'una perspectiva de gènere, sobre temes com la llibertat, la igualtat i la identitat.

Els seus projectes més rellevants són els llargmetratges documentals *Miradas desveladas* (2008), *Qatar la carretera* (2011), *Game Over* (2015), que va rebre un premi Gaudí a la millor pel·lícula documental, *Comandant Arian* (2018), nominada als Premis Gaudí i *Francesca i l'Amor* (2022).

L'any 2016 va ser guardonada pel Col·legi de Directors de Catalunya, amb el premi a millor directora novella.

Un agraïment a la Montse Argerich, gran conegedora d'aquest art, que ha fet una cerca acurada de les dones de cine que acabem d'anomenar.

Cultius Mediterranis
Agricultura ecològica i paisatgisme

"Sostenibilitat respectuosa amb l'entorn i el medi."

ORIGEN VILAPLANA

602 43 72 57

www.cultiusmediterranis.cat

info@cultiusmediterranis.cat

L'Esparver
Restaurant

C. de l'Era 14 - VILAPLANA

Tel. 977 815 223 - 655 834 157

www.esparver.com

f /EsparverRestaurant

ACTIVITATS PER A LA GENT GRAN

TALLERS DE LA CREU ROJA

A la tardor, ens vam interessar pels Tallers de la Creu Roja i ens van oferir 4 sessions matinals pel mes de novembre, adreçades a persones de més de 65 anys. Se'n va fer càrrec la Creu Roja i van ser finançades per la Diputació.

És a dir que van ser gratuïtes per als usuaris, però amb inscripció prèvia.

De les vint persones que s'hi van inscriure, divuit hi van prendre part activa.

A les dues primeres sessions vam fer: Exercicis de força per millorar equilibri i evitar caigudes i Taller de loga en cadira, impartides per l'Àngela, fisioterapeuta, i les dues sessions últimes: Taller de Memòria i el Taller d'Autoestima en la vellesa van anar a càrrec de la Macu, psicòloga.

Van ser quatre sessions molt profitoses i ens vam quedar amb ganes de continuar.

TALLERS DE L'ONADA

A mig febrer vam assistir a la presentació dels Tallers "Envel·liment actiu de qualitat" que l'Ona ofereix als pobles i ens van semblar adequats de fer-los a Vilaplana.

El dia 5 de març van venir la Coordinadora i la Treballadora social a fer la presentació al poble. Els farem cada dimecres de les 11 a les 12 del matí, a la Casa de Cultura. Tenim planificades 28 sessions.

El dimecres, 19 de març, vam començar amb el Taller "Cos Actiu", que ens el va fer la Maria Reig, fisioterapeuta.

El dia 26 de març vam fer el Taller "Social", amb la Meritxell Domènech, treballadora social i el dia 2 d'abril, toca el Taller "Ment Activa", amb la Núria March, psicòloga.

Seguirem sempre l'ordre: "Cos Actiu"/ "Social"/ "Ment Activa".

El dia 18 de juny, farem l'últim taller, abans de les vacances d'estiu i el dia 17 de setembre reiniciarem l'activitat, que acabarem el dia 17 de desembre. És a dir que tindrem els dimecres al matí ben ocupats!

TAULA DE SALUT COMUNITÀRIA

Una Taula de Salut és un espai de treball col·laboratiu que aplega administracions, professionals i entitats socials per impulsar accions de promoció de la salut i coordinació sanitària en un territori determinat, amb un enfocament comunitari i participatiu. La idea és que les diferents entitats, associacions, ajuntament, grups interessats participin i proposin activitats i actes per promocionar la salut als seus pobles.

El grup de Comunitària del Cap Borges les està fent per tota l'àrea bàsica de salut, és a dir per tots els pobles.

A Vilaplana, ja s'ha iniciat el programa d'Envel·liment Actiu, a càrrec de la Dolors Sentís, fisioterapeuta.

Tenim programades 10 sessions de gimnàstica suau per a majors de 65 anys. Es faran els divendres de 2/4 de 12 a 2/4 d'1, a la Casa de Cultura, durant els mesos de març, abril i maig.

Des de l'Àrea Bàsica de Salut de les Borges es convida a totes les entitats a proposar accions que contribueixin a millorar la salut, a fer una bona prevenció i a tot allò que vagi encaminat a millorar la manera de viure.

**FERRO
ALUMINI
INOX**

Tels: 977 76 82 68 - 670 45 59 04

pintura decorativa

**Alvar Juanpere
Olivé**

Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85 • 43201 REUS

Plaça de les Províncies, 1 • 43840 SALOU

C. Jaume I, 8 • 43380 VILAPLANA

Tel. mòbil **667 273 477**

alvarjuanpereolive@hotmail.com

PARELLES LINGÜÍSTIQUES

Des de la regidoria d'Igualtat de l'Ajuntament de Vilaplana s'ha impulsat la creació de Parelles lingüístiques al poble.

Aquest programa, coordinat pel Centre de Normalització Lingüística de l'àrea de Reus-Baix Camp, té com a objectiu millorar la capacitat d'expressar-se en català de les persones novingudes. La peculiaritat del projecte rau en el fet que no es tracta d'un curs teòric o d'unes classes impartides per un professional, sinó que consisteix a mantenir una hora de conversa amb catalanoparlants que tenen ganes de compartir la seva llengua i donar-la a conèixer a les persones que tot just l'estan aprenent.

El programa es va engegar el passat 14 de gener en una primera reunió a la Casa de Cultura. Les coordinadores del projecte van pujar a fer la presentació i a explicar com s'estava desenvolupant aquest projecte a altres pobles i ciutats. A partir d'aquí, les persones voluntàries

i les persones novingudes que hi van assistir, es van organitzar en un total de dotze parelles lingüístiques, que es van posar d'acord en el dia i l'hora que es trobarien, en principi setmanalment.

El funcionament del programa consisteix a fer 1 h a la setmana de conversa en català durant, com a mínim, 10 sessions. A partir d'aquí, es torna a engegar el programa i es valora si es tornen a crear noves parelles o si se'n manté alguna pel motiu que sigui.

La valoració general que fan les parelles del poble és positiva per ambdues parts; no només perquè es pot apreciar una millora en l'ús de la llengua per part de les persones novingudes, sinó també perquè s'estableix un vincle entre les persones participants. Algunes de les parelles no només queden per xerrar una estona, sinó que aprofiten per passejar, conèixer el poble, saludar els

veïns, visitar racons i poder-se conèixer una mica més. A més a més, unes quantes parelles s'han trobat de manera conjunta i és un fet que també valoren molt positivament.

S'ha fet la proposta de fer un mural a la rotonda de l'entrada del poble, amb la intenció de fer un homenatge a la llengua, el català, i pensant que fora una bona manera de posar cloenda a la iniciativa de les parelles lingüístiques que s'ha dut a terme al poble.

A tal efecte i amb la intenció que sigui el màxim participatiu possible, s'ha convidat els alumnes de l'Escola, propiciant la participació de les famílies en la recerca de dites, frases fetes, refranys d'abans i d'ara.

Així doncs, us convoquem al maig per omplir la rotonda de paraules i colors.

Fe d'errates

Leo Garrido Huerta
26 de juny de 2024

A la revista *Lo Pedrís* 98, va sortir el segon cognom malament, essent:

Peu de Foto:
Leo Garrido Huerta

Nora Aymamí Álvarez
8 de febrer de 2024

A la revista *Lo Pedrís* 98, al llistat dels naixements de l'any 2024, la Nora Aymamí Álvarez, nascuda el 8 de febrer de 2024, no hi va constar.

Demanem disculpes.

Actuacions de l'Ajuntament

Iniciat el procés de contractació de les obres de restauració de les façanes i la coberta del Dipòsit Vell

L'Ajuntament de Vilaplana ha iniciat el procés de licitació per a les obres de restauració de les façanes i la coberta del dipòsit vell del municipi. Les obres tenen com a objectiu preservar el patrimoni arquitectònic local.

Característiques de les obres a executar

El projecte se centra principalment en la restauració de les façanes exteriors i la coberta del dipòsit, un immoble protegit com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL), amb número 39670 de l'inventari de patrimoni de la Generalitat de Catalunya.

La intervenció pretén posar en valor l'edifici des del punt de vista arquitectònic, ja que el seu actual estat de conservació és precari tant pel que fa a les façanes com per la coberta. El

projecte contempla la restauració de les façanes mitjançant la neteja, consolidació, repicat, arrebossat i reproducció dels diferents tipus i acabats de morter que les conformen, així com de les pilastres, motllures, cornises, elements decoratius com esferes i torretes de decoració, escuts de pedra, sanefes i altres elements.

Es contempla també la retirada de tots aquells elements aliens a la façana, com els punts de llum instal·lats a la coberta i senyalització.

Per últim, es proposa la creació d'un accés situat a la part posterior, des d'un punt elevat per permetre l'accés a peu pla des de la plataforma elevada actualment conformada per un mur de pedra separat de les façanes.

Criteris de solvència tècnica i professional de l'empresa licitadora

En tractar-se d'un Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) les empreses que vulguin presentar-se al concurs han d'acreditar haver executat actuacions en els darrers 5 anys en béns catalogats com a BCIL o superior pel doble de l'import del valor estimat del contracte (285.985,02 €). A més, han de disposar d'un arquitecte, un encarregat general de l'obra oficial de primera i un conservador-restaurador de l'obra, amb diplomatura/grau de conservació restauració de béns immobles o llicenciat en Belles Arts, tots tres perfils amb una experiència mínima de 10 anys en l'exercici d'aquesta responsabilitat en obres d'edificis catalogats com a BCIN o BCIL.

La classificació empresarial de l'empresa ha de ser del grup K) especials amb subgrup 7. Restauració de béns immobles historicoartístics.

Procediment de licitació

Les obres tenen un pressupost de 142.992,51 € + IVA i es compta amb una subvenció del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya 155.018,00 €, que suposa un 90% del cost del projecte. Es preveu l'adjudicació de les obres durant el mes d'abril i l'inici durant el mes de maig.

Entra en funcionament l'espai de Coworking i la Sala de Vetlles

L'Ajuntament de Vilaplana va aprovar el passat desembre les noves ordenances que regulen el funcionament de la Sala de Vetlles i l'Espai de Coworking, amb l'objectiu d'oferir serveis de qualitat adaptats a les necessitats de la població. Unes ordenances que han entrat en vigor aquest primer trimestre de 2025.

Espai de treball compartit - Coworking

Actualment, l'espai de coworking compta amb 4 usuaris que disposen de la concessió d'ús. Les tarifes aprovades són de 40 €/mes per als usuaris que sol·liciten una plaça fixa i de 30 €/mes per als usuaris que sol·liciten una plaça esporàdica (ús màxim de 3 dies/setmana, sense taula assignada). A més, hi ha la possibilitat de sol·licitar la plaça per períodes trimestrals obtenint un preu més reduït de 105 €/trimestre per als usuaris fixos i 80 €/trimestre per als esporàdics.

L'espai de coworking disposa d'una sala de treball compartit amb 10 espais de treball amb taules, cadires i ca-laixos. És un espai exclusiu per a usuaris

del coworking, on es prohibeix l'accés d'animals i menors de 16 anys. Els usuaris tenen a disposició la sala de reunions i videoconferències equipada amb ordinador, pantalla de 65 polzades i equip de videoconferències amb capacitat per a 6-8 persones.

Sala de Vetlles

El servei de sala de vetlles permet als veïns i veïnes disposar d'un espai adequat per acomiadar els seus éssers estimats sense haver de desplaçar-se a altres municipis. Les tarifes d'aquest espai són 200 € per 24 hores d'ús de la sala de vetlles; 90 € per fracció addicional de 24 hores, i 40 € per l'ús de la sala d'actes en cas que es vulgui realitzar una cerimònia civil.

EXCAVACIONS I TRANSPORTS
MIRALLES
 SALVADÓ - MARINÉ, S.L.
 Horts d'en Serra
 Partida la Boella, Polígon 6, n.130
 Tels. 977 816 489 - 665 562 648
 43365 - **ALFORJA**
 mirallesalforja@salvadamarine.com

Avancen les obres de millora del Refugi de la Mussara

Les obres de millora del Refugi de la Mussara iniciades a finals de 2024 avancen amb els treballs a l'interior del refugi. Es tracta d'un projecte impulsat amb el suport de la Diputació de Tarragona amb l'objectiu de millorar i adaptar les instal·lacions d'aquest espai emblemàtic.

El projecte contempla dues actuacions diferenciades: la millora de l'edifici del Refugi i la reforma integral del dipòsit d'aigua, actualment en estat precari.

Intervencions a l'edifici del Refugi

Les obres previstes en el Refugi i que ja s'estan executant són:

Redistribució dels espais interiors: a la planta baixa, es modificarà la cuina, el lavabo i la zona de menjador; a la planta primera, es redistribuirà el dormitori gran dividint-lo per crear-ne un de nou.

A la façana posterior, es construirà una pèrgola per a una nova zona de tauler, un espai cobert per al tractament de l'aigua i un espai per a l'emmagatzematge de bombones.

A la façana principal, es construirà una nova pèrgola i un porxo amb paviment i cancell d'alumini i vidre.

Enderroc de la zona de taulell interior de la cuina del menjador.

AJUNTAMENT

Renovació dels lavabos exteriors, amb substitució de paviments i enrajolats en mal estat, repintat de superfícies i canvi de portes i dutxes per noves de resines fenòliques.

Reforma del dipòsit d'aigua

Pel que fa al dipòsit d'aigua ja s'ha realitzat l'enderroc de l'antic dipòsit i s'espera la millora de les condicions meteorològiques per a la construcció del nou dipòsit de formigó armat amb la corresponent impermeabilització.

També ja s'ha executat l'excavació i col·locació de nova canonada de polietilè per garantir un subministrament eficient d'aigua i la construcció de pericons de registre.

En les properes setmanes s'iniciarà la construcció d'un badalot per allotjar les bombes i la instal·lació fotovoltaica i la instal·lació d'una tanca perimetral de protecció.

Aquestes actuacions milloraran significativament les condicions del Refugi de la Mussara, fent-lo més funcional i eficient per a tots els usuaris.

L'actuació compta amb una subvenció directa de la Diputació de Tarragona per un import de 145.000 euros i un pressupost total de 151.084,40 euros més IVA.

L'Ajuntament de Vilaplana està treballant paral·lelament en la nova concessió del Refugi, per tal que un cop finalitzades les obres, pugui oferir el servei d'allotjament i restauració.

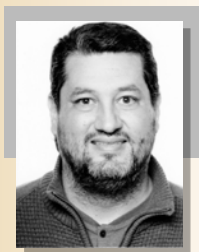

Solució al passatemps

HORITZONTALS: 1- EXTRACOMUNITARI 3- PANGA/GINTONIC
 5- GORRO 6- AUTOCARAVANA 8- CIBERATAC 10- DATAFON
 11- XARRUPAESCROTS 13- VINOTECA 14- GOMINA.

VERTICALS: 2- XAPATA/KEBAB 4- TEMPURA 6- PITA 7- PATACA
 8- MANTER 15- INTERNET 17- LED 18- BLISTER 14- ESNIFAR.

I, com ja deveu haver endevinat, la paraula intrusa és XARRUPAESCROTS.

■ *Àlvar
Fortuny Miró*

Regidor de Cultura

Inauguració de l'Espai Oleguer Huguet: Un homenatge a la poesia i a la terra

El passat diumenge 19 de gener es va inaugurar l'Espai Oleguer Huguet, un indret públic dedicat a la memòria del poeta local i figura destacada de la literatura catalana. L'acte va comptar amb la presència de familiars i veïns que van voler retre homenatge al fill il·lustre vilaplancenc.

Aquest espai, situat a l'encreuament del passeig de la Mussara amb el carrer del Casal, inclou un mural realitzat per Acció Poètica del Camp, on s'hi poden llegir versos del poema Collita, acompanyats de dues escenes il·lustrades que evocuen el vincle amb la terra i la seva gent. Aquesta iniciativa

vol acostar la poesia d'Huguet al públic, integrant-la en el paisatge quotidià i posant en valor el patrimoni cultural del municipi.

Durant l'acte d'inauguració, el net del poeta va recordar la seva sensibilitat, el seu profund coneixement dels clàssics i la seva passió per la natura. També es va reivindicar la recuperació d'aquest espai del poble com a lloc de trobada i reflexió, on la poesia podrà continuar inspirant veïns i transeünts.

Un dels moments més destacats de l'acte va ser el recital a càrrec de Marc Mestre, Alba Closa i Antònia Farré, amb lectures seleccionades per Josep Mes-

tre i l'acompanyament musical de Núria Virgili. Amb una combinació de lectura i música en directe, van donar veu a les paraules de l'Oleguer, apropant la seva obra a tots els assistents.

Oleguer Huguet i Ferré (Vilaplana 1914 - Reus 1996) va ser un autodidacte apassionat de la literatura, la música i les llengües clàssiques. Amb una obra que combina la tradició popular amb les mètriques més elaborades, va rebre diversos reconeixements, entre els quals el títol de Mestre en Gai Saber als Jocs Florals de Barcelona el 1976. La seva poesia, treballada amb rigor i plena de referències a la vida rural i a la seva espi-

Mercedes-Benz
The best or nothing.

AUTOLICA

Concessionari Oficial Mercedes-Benz

Nacional 340, km 248, TARRAGONA. Tel.: 97 755 42 86. Pol. Ind. Estació de Mercaderies, Parcel·la 1, L'ALDEA. Tel.: 97 745 18 38.

Recasens i Mercadé 13, Pol. Agro-Reus, REUS. Tel.: 97 732 60 20.

info@autolicatarragona.es. www.tarragonaautilica.mercedes-benz.es

ritualitat, reflecteix la quotidianitat amb una mirada precisa i detallada.

Amb la inauguració d'aquest espai, es pretén recuperar i dignificar un racó del poble i convertir-lo, no només en un lloc on recordar i homenatjar l'obra de l'Oleguer, sinó també en un espai per gaudir de la lectura, observar i reflexionar sobre la vida.

A veure si saps on és?

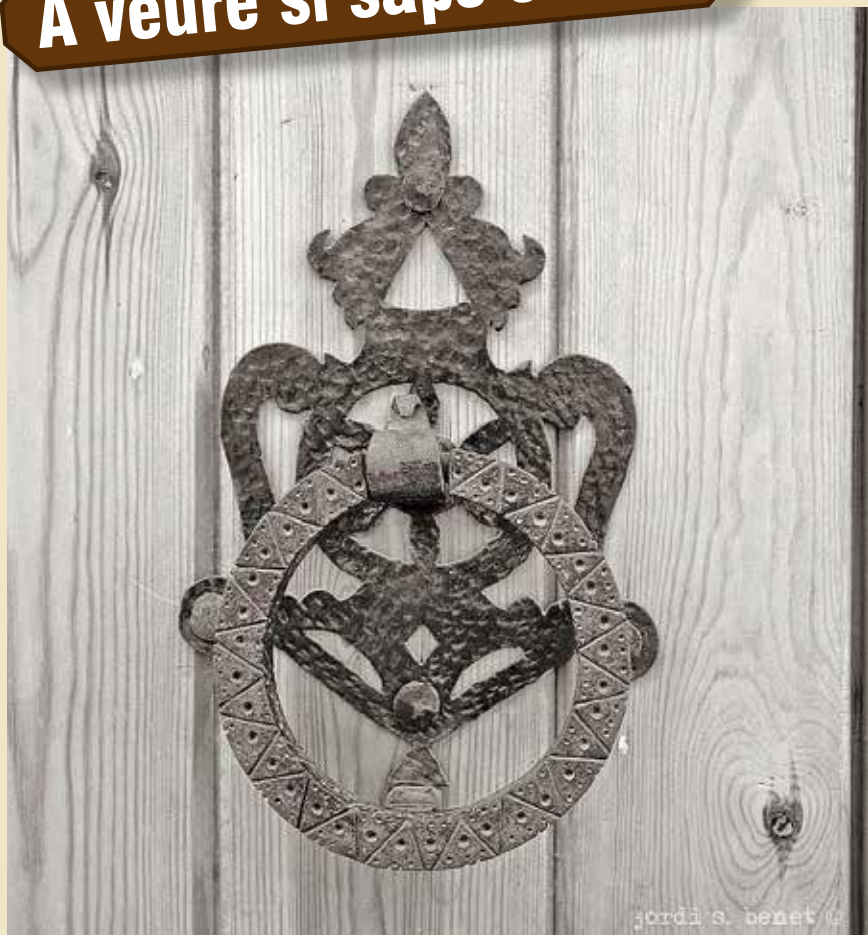

Foto de **Jordi S. Benet**

A **Lo Pedrís** núm. 98, va sortir el pany de la porta del número 26 del carrer Sant Isidre. El vau reconèixer?

A **Lo Pedrís**, núm. 99, tornem a posar el detall d'una altra porta del poble.

A veure si sabreu de quina porta es tracta i en quin carrer es troba.

Al poble, tenim elements especials, que tenen valor i història. És important que els reconeguem, que els valorem i que sapiguem on són.

Sortida Cultural de primavera i Caragolada

El dia 20 de març, vint-i-set jubilats de Vilaplana vam poder participar en la Sortida Cultural que el Consell Comarcal acostuma a organitzar a la primavera: "La Caragolada".

Un autobús ens esperava a la rotonda, abans de les 7 del matí. Tots contents i animats ens vam acomodar i vam començar el trajecte. A Maspujols vam augmentar la colla i a Castellvell vam omplir l'autocar.

Uns quants kilòmetres de camí, i a Balaguer vam gaudir d'un esplèndid esmorzar, al restaurant "El Faro".

Una vegada satisfetes les nostres necessitats, tornem a agafar l'autobús, deixem la comarca de la Noguera i comencem a disfrutar del paisatge que ens oferia el Pallars Jussà.

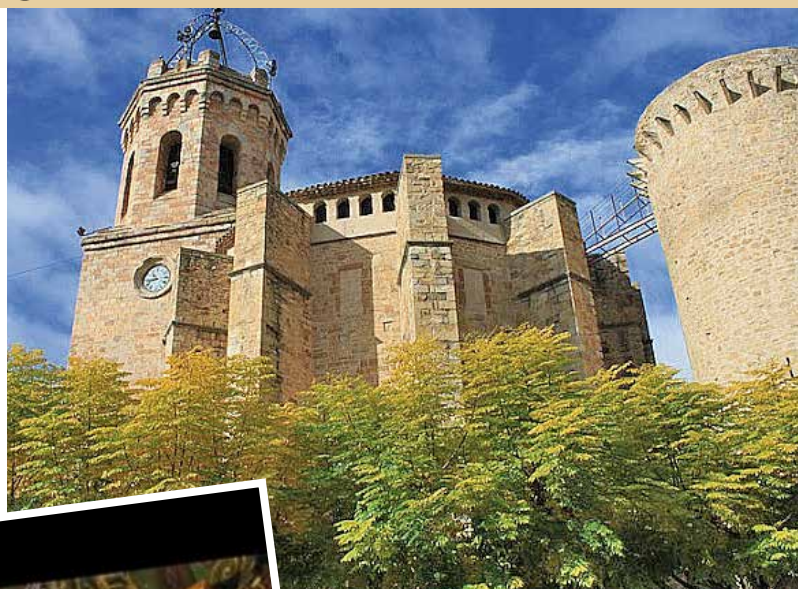
A Isona, una passejada pel nucli antic, reconstruït després d'haver estat devastat més d'una vegada al llarg de la història, cosa que es pot apreciar a les façanes.

Allí vam poder visitar el Museu de la Conca Dellà. Una visita molt interessant per conèixer coses dels nostres orígens, per mitjà dels estudis de les restes petrificades dels dinosaures que van habitar aquesta zona fa més de seixanta-sis milions d'anys. Tota aquesta zona es va inundar i amb el pas del temps va tornar a emergir, i per això s'hi troben aquestes restes. Algunes d'elles les vam poder

observar, disfrutant d'un àudio i d'imatges en tres dimensions, que ens va ajudar a entendre el que ens explicaven.

Una vegada estirades les cames,

vam tornar a l'autocar i vam anar fins a Tremp, tot gaudint del paisatge tan esplèndid i característic d'aquesta comarca.

Vam fer una visita molt interessant a la basílica, que entre altres coses, hi destaca un Orgue d'estil barroc, molt gran i en molt bon estat de conservació que permet oferir grans concerts.

I ja de retorn, vam dinar al Restaurant "El Faro". Els amants dels caragols els van disfrutar de valent. Tots vam gaudir d'un bon dinar amb bona companyia i bona conversa.

Vam acabar la festa amb música en directe i amb un bon ball pels balladors.

I tots contents i satisfets vam tornar a pujar a l'autocar i vam arribar a Vilaplana a quarts de nou del vespre, amb ganes d'una altra sortida.

■ *Alfred Montoro*

CURIOSITATS

Avui explicarem l'origen de "fer la figa" (fer la *peineta*, en castellà). Un gest una mica lleig, però malauradament bastant comú (i molt d'actualitat darrerament després de l'èxit de **Casa en flames**). Relacionat amb aquest gest, també veurem quin és l'origen de fer la V amb els dits com a senyal de victòria.

Després, explicarem d'on venen dues expressions populars relacionades amb l'acció de salvar-se: "salvat per la campana" i "salvat pels pèls".

Esperem que us agradin. I com sempre diem, "se non è vero, è ben trovato"

— **FER LA FIGA** (ensenyar el dit cor de la mà): A l'Anglaterra de l'Edat Mitjana, a l'època de les guerres d'espases, llances i arquers, quan feien presoner a un arquer li tallaven el dit cor perquè no tornés a utilitzar l'arc. A la batalla, els soldats aixecaven el dit en forma de burla recordant que havien tallat els dits dels arquers capturats.

— **FER LA V EN SENYAL DE VICTÒRIA**: A la batalla d'Azincourt (25 d'octubre de 1415, a la guerra dels 100 anys entre Anglaterra i França) els francesos feien la figa als anglesos abans de començar la batalla. Però la batalla la van guanyar els arquers anglesos i aquests van fer el senyal de la V amb els dits ensenyant-los en senyal de victòria, com dient que no havien pogut tallar-los. D'aquí ve que hagi quedat com a senyal de victòria.

— **SALVAT PER LA CAMPANA**: A Anglaterra, a l'Edat Mitjana, la gent bevia la cervesa o el whisky en unes tasses de llaua. Aquesta combinació deixava a la gent com a morta, en una espècie de narcolèpsia produïda per la barreja de l'alcohol amb l'òxid d'estany. Llavors recollien el cos i preparaven el funeral, però abans col·locaven el cos sobre la taula de la cuina durant uns dies i la família es quedava mirant-lo, menjant i bevent, esperant a veure si el mort es despertava o no. D'aquí ve que als morts encara avui en dia se'ls vetlli durant un temps abans de posar-los al taüt.

Però a Anglaterra no sempre hi havia lloc per enterrar a tots els morts, i per això s'obrien els taüts, es treien els ossos que es posaven en ossaris i la tomba s'utilitzava per a un altre cadàver. De vegades a l'obrir els taüts trobaven rascades a l'interior i això significava que la persona havia estat enterrada viva. Per a evitar això va sorgir la idea de lligar una corda al canell de la mà del mort, passar-la per un forat fet al taüt i lligar-la a una campana. Després de l'enterrament algú es quedava de servei al costat de la tomba durant uns dies. Si la persona es despertava, el moviment del canell faria "tocar la campana", i el mort seria "salvat per la campana".

— **SALVAT PELS PÈLS**: El 1809, durant la Guerra del Francès, la Marina espanyola va decretar que tots els mariners s'havien de tallar els cabells per un problema d'higiene. En aquells moments era habitual que els mariners portessin els cabells llargs i recollits en cues. Va haver-hi una gran revolta, ja que molts d'ells no sabien nadar, i l'única manera de salvar-se quan queien al mar, era ser agafat pels cabells i tret de l'aigua: "salvat pels pèls".

**AUTOESCOLA
LA SELVA**

LA TEVA AUTOESCOLA AL COSTAT DE CASA

📍 Av. Puig i Ferrer, 29 - Baixos
43470 - LA SELVA DEL CAMP (Tarragona)

☎ 977 844 154

✉ aelaselva@gmail.com

**REALE
ASSEGURANCES**

Agència Reale Selva del Camp

📍 Av. Puig i Ferrer, 29 - Baixos
43470 - LA SELVA DEL CAMP (Tarragona)

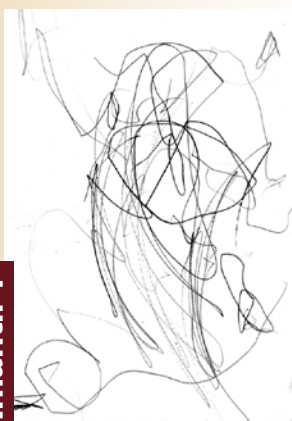
☎ 977 844 154 // 630 655 077

✉ arselvadelcamp@reale.es

LA FRESCA

Dibuixem CARNIVAL

Infantil 1

■ VICTÒRIA

Infantil 2

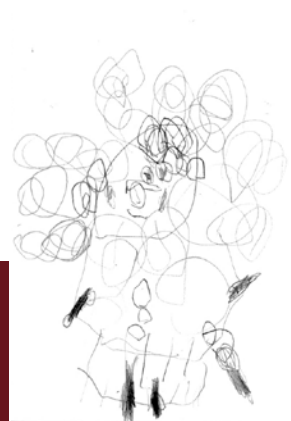

■ LAURA

■ MARIONA

Infantil 3

■ CRISTINA

■ DUNA

■ ESTEL

■ LILY

■ MARTINA

■ NÚRIA

Infantil 4

■ CORALL

■ IZEL

■ YOSEF

Infantil 5

■ ABRIL

■ ADRIÀ

■ MIQUEL

■ NOAH

■ NURA

■ OLIVER

■ ANIOL

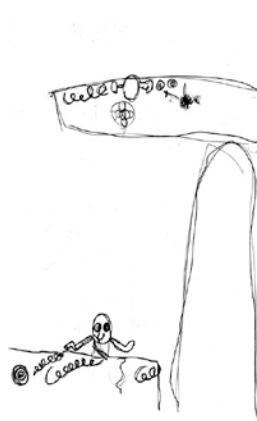
■ FALCÓ

■ IAN

■ JANA

■ MIQUEL

■ BLAI

■ ETNA

■ LLUC

■ MARTÍ

■ ■ ■

VINT ANYS DE LA REOBERTURA DE L'ESCOLA

AFA
Cingle Roig
Vilaplana

■ *Cristina Solé Aragonés*

Hola a tothom.

Aquest any publicarem articles sobre el paper de l'AFA i la seva trajectòria durant aquests vint anys, des de la reobertura de l'Escola.

Per fer aquest escrit m'he posat en contacte amb les persones que han estat a la presidència de l'associació aquests darrers 20 anys, i els vaig demanar que em diguessin les seves impressions sobre els anys que van ser a l'AFA.

Així doncs, aquest escrit tot i no citar les persones que han estat al capdavant de l'associació, sí que recull les seves paraules i, per tant, l'hem escrit entre tots. De totes maneres, les paraules que ara llegireu us sonaran tant si heu estat membres de la Junta de l'associació, teniu relació directa amb aquestes persones, sou famílies de l'escola o vilaplanencs i vilaplanenques!

Quan "en el sorteig de rols" de la Junta de l'AFA et toca el paperet de la P, són diverses les sensacions que t'envaeixen en un primer moment. Comences una etapa i agafes un relleu que marcarà si més no, el primer any de la següent "legislatura" a la teva, i això és tota una responsabilitat. Però quan ordenes aquestes sensacions, i sobretot quan tens l'oportunitat que els teus predecessors et diguin com es van sentir en aquells moments; com ha sigut el meu cas gràcies a aquest escrit, veus que la il·lusió i les ganes de seguir millorant l'associació al costat de l'Escola, és l'emoció que més destaca no només en tu, sinó que m'atreviria a dir, en totes les persones que han acceptat aquest càrrec.

Quan entres a formar part de la Junta de l'AFA és, o bé perquè t'han vingut a buscar o bé perquè tens curiositat de saber com es gestiona aquesta des de dins. I és així com un grup de persones amb fills i filles en diferents cursos, que tot i ser del mateix poble i ser cordials els uns amb els altres, però sovint sense una relació social prèvia, estableixen un lligam i amb qui finalment s'adonen que, amb algunes d'aquestes persones, tenen més coses en comú del que s'haurien imaginat mai.

Formar part de la Junta de l'AFA significa passar moltes estones de reunions interminables i a hores bastant intempestives,

amb ordres del dia que si en principi semblaven àgils, van complicant-se, perquè les perspectives dels membres de la Junta sempre són molt diverses! Tot i així, t'acabes posant d'acord, els riures pesen més i el treball en equip s'acaba imposant.

Podria anomenar les mil i una anècdotes que han explicat els presidents i presidentes que han passat per l'associació... les Colònies, el Ral·li, la Castanyada, el Carnaval, Sant Jordi i moltes activitats més que any rere any, Junta rere Junta, plantegen i planifiquen. Però el més important és que totes aquestes anècdotes acaben agraint la col·laboració de les famílies que no estan a la Junta, ja que sense elles res hagués estat possible!

Potser sí que sovint ens veieu "fent calerons" per a la nostra canalla, però és així com en 20 anys hem ajudat l'Escola a dur a terme les activitats, sortides, xarrades i propostes que han anat sorgint. L'AFA també planifica activitats que no es veuen a ulls de tot el poble i que són internes de l'escola; i està clar que sense "els calerons", moltes d'aquestes altres activitats no serien possibles només amb les quotes que paguem les famílies.

Del que també m'he adonat amb aquest recull d'impressions, és que som una associació lluitadora! Sí! Hem lluitat pel que creiem just per als nostres alumnes en cada etapa d'aquests 20 anys. Hem lluitat al costat de la nostra Escola i de l'Ajuntament en les batalles que tocava, i també contra aquests quan hem cregut pertinent. Són innombrables les vegades que l'AFA s'ha reunit al llarg d'aquests 20 anys amb l'Escola o amb l'Ajuntament per decidir la més petita minúcia que pugui passar a l'escola o afrontar el neguit més gran d'aquell moment. Cada Junta ha fet el que creia oportú, el que en aquell moment volia sempre la majoria de les famílies i és així com ha de ser, perquè és així com les tres parts que formen la nostra escola (Claustre, Ajuntament i Famílies) troben la millor manera d'entendre's per millorar i per buscar el més adient per la nostra canalla.

Ara tenim un menjador sostenible i amb un càtering com cal, tenim unes Colònies anuals com poques escoles poden presumir, tenim una Diada de St. Jordi impregnada amb l'olor de flors de proximitat, i tenim unes famílies tan esbojarrades com els membres de la Junta, que s'apunten a fer realitat tot allò que els proposis! Gràcies!

Ep, i tenim la millor canalla per qui lluitar, perquè és gràcies a ells i a elles que famílies completament diferents busquem qualsevol excusa per trobar-nos, per implicar-nos, per fer germanor i per seguir fent relleu!

L'any vinent toca renovació de presidència, t'hi apuntes?

Finalment, hem acabat el mural de l'entrada del poble dedicat al Dia de la Dona, del 8 de març!

Hi hem col·laborat molta gent i estem molt content@s i orgullos@s de com ha quedat!!!

Gràcies a:

Xavi Huguet Mendizabal, Xavi Huguet Mugico, Melanie Saenz, Dolça Huguet, Jacqueline Mariné, Antònia Farré, Adela Blasi, M. Cinta Prades, Nati Toral, Tere Mateu, Magda Montlleó i a l'Ajuntament de Vilaplana.

EL PULSÒMETRE

La Redacció

PUJA

La recentment estrenada Sala de Vetlles, amb el nou entorn exterior i la resta d'equipaments de l'àrea de la Riba han resultat una clara millora en els serveis que s'ofereixen als vilaplanencs.

BAIXA

LO PEDRÍS

Les dificultats per trobar relleu generacional en algunes de les entitats associatives del poble, tret, és clar, dels Jòvens i dels Jubilats.

NI PUJA, NI BAIXA

L'ascensor de la Sala de Vetlles que, de moment, encara ningú no l'ha vist moure's.

■ *Maria
Teresa
Llauradó
Anguera*

Receptes de SETMANA SANTA

Aquesta vegada us proposo dues receptes molt fàcils de fer i que són d'abans: una amb bacallà i l'altra, amb arengades.

BACALLÀ AMB PATATES, PÈSOLS I CEBA

Una cassola de bacallà, patata, pèsols i ceba, ben amanida amb oli #oleAurum.

Ingredients (per a 4 persones):

- 1 bacallà senceret, que hi surtin 4 talls
- 1 ceba gran
- 3 patates grans
- Un grapat de pèsols
- Julivert fresc
- 1 gra d'all
- Pebre vermell fumet
- Aigua o caldo molt suau de verdures
- 1 un bon raig d'oli #oleAurum

Preparació:

La nit abans de fer el plat, tallarem el bacallà en quatre trossos, el rentarem ben net i el posarem amb aigua. Canviarem l'aigua tres o quatre vegades abans d'anar a dormir i al matí, tornarem a canviar-la dos o tres cops més (ha d'estar unes 18 hores en remull). Després, l'escorrem, li tallem les aletes i ja el tenim a punt.

En una cassola baixa, hi posem les patates pelades i tallades a rodells (d'entre 1 i 2 cm), la ceba tallada a daus grossos i un bon raig d'oli. Ho portem al foc i ho sofregim molt suaument uns 10-15' sense que arribi a enrossir i és el moment de posar-hi aigua o brou, que cobreixi les patates i poca cosa més. Ho portem a ebullició suau i hi afegim una mica de julivert fresc, el gra d'all, una miqueta més d'oli i ho deixem bullir uns 10' més. Llavors hi posem els pèsols, ho deixarem 5' més, fins que les patates estiguin cuites.

Aquesta cocció la farem sempre amb la cassola tapada. És el moment de posar-hi el bacallà per damunt de les patates i el deixarem coure de 3 a 5' per cada costat. Acabarem la cassola, picant una mica de julivert fresc i posant-lo per

damunt del bacallà, així com una miqueta de pebre vermell fumet i ja estaria llest.

Jo no hi he posat sal perquè, normalment, amb la que deixa anar el bacallà queda perfecte. No obstant això, tasteu-ho abans i, si convé, n'hi afegiu una mica.

Un parell de cosetes:

Si voleu que el suquet quedi més espès, agafeu una miqueta de la patata, l'aixafeu ben aixafadeta i la barregeu amb el suquet. Veureu que queda més espès.

Si teniu una mica d'allioli o de maionesa de casa, n'hi podeu afegir a l'hora de servir-ho. Queda genial.

CLOTXA AMB ARENGADES

Ingredients (per a dues persones):

- 2 arengades
- 1 pa rodó de 1/4
- Samfaina o escalivada
- Fesols del ganxet fregits o bullits
- Ceba tendra
- Sal (opcional)
- Oli d'Oliva Verge extra #oleAurum

Preparació:

Perquè el rodonet quedi #crunchy i calentet, escalfeu el forn a 180°. Mentre s'escalfa, mulleu el rodonet lleugerament per sobre amb aigua, i poseu-lo 5' dins del forn calent i veureu quina millora!!

Mentrestant, podem fregir els fesols amb una mica d'all i julivert.

Les 2 arengades (jo les he netejat i les he posat 4 h en remull).

La sal és només per aquells que volen amanir la ceba abans. Si no, jo no n'hi posaria gens.

Obrim el rodonet per la part de dalt i l'omplim amb samfaina calentona. Hi posem les arengades, prèviament fregides a la paella amb una mica d'oli, una mica de ceba tendra tallada a juliana, uns fesols fregits, un raig d'oli cru i a endrapar!!

I ja sabeu que per a qualsevol consulta o comentari

llauradomariateresa@gmail.com o
a [instagram @mussarafood-mtllaurado](https://www.instagram.com/mussarafood-mtllaurado)

F. Mariné Tost

Cada any l'Institut d'Estudis Catalans incorpora una sèrie de paraules noves al **Diccionari de la Llengua Catalana (DIEC)**. I aquest any passat als vilaplanencs ens han donat una gran alegria: a partir d'ara ja podrem escriure a **Lo Pedris** una paraula tan nostra com **PATACA** sense cap incorrecció! Sembla estrany que hagi costat tant!

LES PARAULES MÉS NOVES

Pataca ha entrat al **DIEC** juntament amb 86 paraules més com ara **parazzi**, **batucada**, **pixelar**, **sobrepès** o **xistorra**. Celebrem també que a partir d'ara ja podrem dir que **està molt bo** o que **està molt bona** referint-nos al físic d'una persona (i no només a una truita de patates).

De moment, però, **pataquera** segueix sense sortir al **DIEC**. Esperem que no hagin de passar 100 anys fins que l'hi posin!

Per a celebrar com cal aquest fet

històric avui tenim un encreuat fet només amb paraules acabades de sortir del forn i que, encara que ens sembli que les hem dites sempre, tenen menys d'un any de vida al diccionari.

I per a jugar una mica més, n'hem posat una que encara no apareix al **DIEC**, però que, per la seva contundència i expressivitat, mereixeria ser-hi. Amb una mica de sort potser l'any vinent s'ho repensaran i l'hi posaran junt amb **pataquera**!

A veure si les trobeu totes i endevineu quina és aquesta paraula intrusa.

HORIZONTALS 1- Els romans anomenaven bàrbars a tots els que eren de fora. Nosaltres, a la Unió Europea, ens hem hagut d'inventar aquesta paraulota de 15 lletres per a referir-nos a tots els que no són d'aquí. 3- Peix d'aigua dolça d'un metre de llarg originari d'Àsia que es ven a filets i que s'ha popularitzat recentment. / Tota la vida barrejant ginebra i tònica i resulta que no tenia nom en català! 5- La peça de llana que ens posem a l'hivern al cap i que estava mal dita (i amb les hores que s'han passat els nostres nens buscant el Wally, com li deien?) 6- Vehicle amb totes les comoditats per a menjar i dormir al seu interior durant el viatge. 8- Acció que fan els pirates informàtics per a robar dades confidencials amb finalitats polítiques o econòmiques. 10- Aparell que fem servir cada vegada que paguem amb la targeta bancària (i no tenia nom fins ara?). 11- A partir d'ara, quan hàgiu d'insultar algú per ser molt pesat, tanoca o llepaculs li podeu dir aquesta bonica paraulota (a veure si ens traiem el costum de dir *gilipollas*, que és castellà i molt lleig!). 13- Botiga dedicada a l'exposició i venda de vins. 14- El John Travolta ja es posava aquesta potinga al tupè fa 50 anys i nosaltres encara no l'havíem acceptada al diccionari. Anem molt tard!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1		X				C								R				B	
2																			
3					G														
4																			
5																			
6																			
7																		R	
8									C										
9																			
10																			
11	X					P				C									
12		B																	
13																			
14																			

VERTICALS 2- Pa de forma aplanada i rectangular i de crosta gruixuda. / Carn que es cou en un ast vertical giratori i se serveix tallada a tires, típica dels països àrabs (i també és el nom de l'establiment on en fan) 4- Plat japonès elaborat amb trossos de peix o verdura arrebossats. 6- Pa rodó sense llevat, molt prim i buit de dins, que pot omplir-se com un entrepà, típic de la Mediterrània oriental. 7- El nostre tubercle preferit per a fer el vermut. 8- Persona que ven productes al carrer,

sovint imitacions o falsificacions, damunt d'una peça de roba estesa. 15- La xarxa informàtica mundial que ha anat canviant el món des de fa la tira d'anys i que es veu que encara no teníem al DIEC. 17- Les bombetes estan en extinció, ara tenim això per fer llum. 18- Envàs de plàstic prim que té la forma de l'objecte que conté i que és com es venen les pastilles o les piles, per exemple. 19- Aspirar pel nas una droga (i això tampoc no tenia nom en català fins ara?)

■ ■ ■

COSSELVA®

— 1900 —

Antara®

qualitat i proximitat

**LA SELVA DEL CAMP - CASTELLVELL DEL CAMP
VILAPLANA**

Els moixons del terme

TORD ALA-ROIG

Tord ala-roig (*Turdus iliacus*)

www.coselva.com

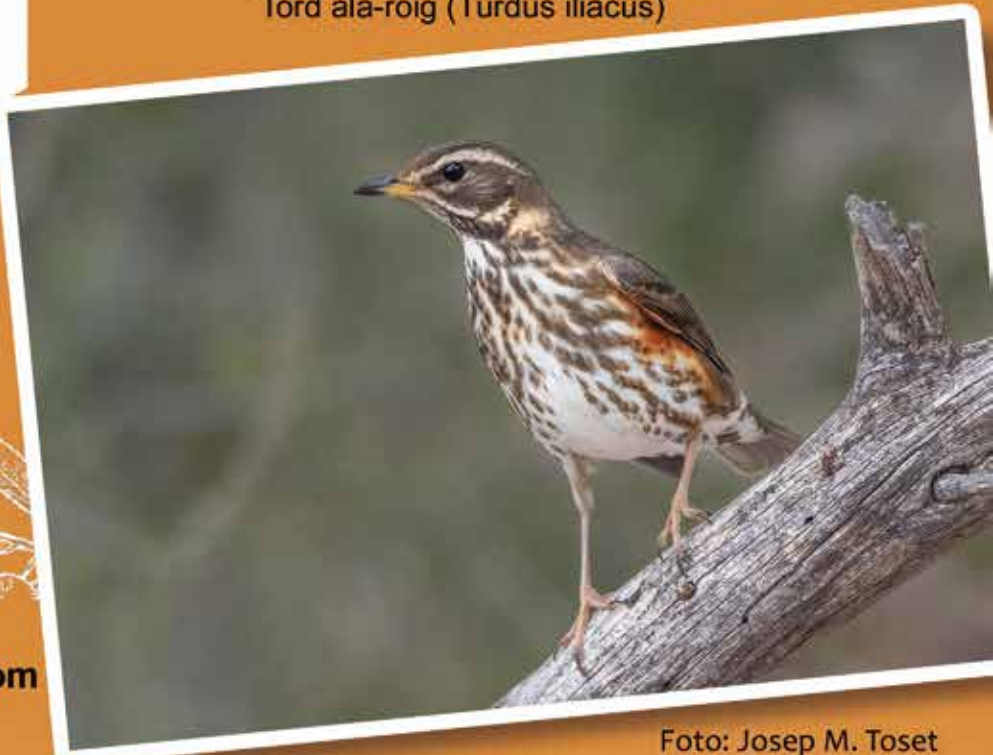

Foto: Josep M. Tuset

Amb el suport de la
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Amb la col·laboració de la
Diputació Tarragona

**AJUNTAMENT
DE VILAPLANA**